

የኢትዮጵያ መሠረት-ፈማት ማኑስቴር

Ministry of Urban Development and Construction

የፖ.ንግድ አዋጅ መሰራም ሌቁቅ ስነድ ማብራሪያ

ሰኔ 2016

አዲስ አበባ

የሀንጻ አዋጅ መሰረም ፈቃቁ ስነድ (ማብራሪያ)

ሀ) በአዋጅ ክፍል እንደ የተከተለ

1. **በአዲስ መልቲ የገበር ትርጓሜዎች**:- የገንባታ አትኩልና ቁጥጥር : ተቋም፡ እሱ፡ ሌላ ስተት፡ ገዢያዊ ማንበታ፡ የገንባታ ፈቃድ፡ የሕንኑ መጠቀሚያ ፈቃድ፡ የአትሞችና የህንኑ ስታዊነሬቶ፡ የእገልግሎት ለውጥ፡
 2. **የተረጋግጧለው ለመተ የተደረገበትዎች**:- "ማኅበሩር": "የህንኑ ስም": "የተመዘገበ በለምያ": የተመዘገበ አማካይ": "ከተማ" "አሰራ ንግግ": "ጥለን" በ"ይዝሬን" ተተክቷል፡ ለስተም የህንኑ መጠቀስ ትርጉም ሲሆን፤
 3. **እንዲወጣ የተደረገ ትርጓሜ**:- "የተሰዋሙ አከል"
 4. **በአዋጅ የተፈጸሚነት መሰን ለይ የሚከተለውን ትጨምር** :-

በአዋጅ የተፈጸሚነት ወሰን (አንቀጽ 3) ላይ የሀገብ መገልጻ ሁኔታዎች ለአካል ጉዳቶች
ተደረገ በለማድረግዎች የተለያየ ቅቅምታዎች ለማረጋገጥ እንዲታቸው በመግለፅ የአካል
ገዳታዎች ማህበሩት በተደረገው ከሚያስተካክለ እና ከበለይင် አካላት ከተገኘው ማሻሻል
በመነሳት የሀገብ አዋጅ ከሚውጭቱ በፊት የተገኘበት ነበር የሀገብ መገልጻ ሁኔታዎችም በለበት
ሁኔታ አካል ጉዳቶች ተደረገ ለማድረግ ማስቀመጥ በሚያስፈልግዎች የሀገብ መገልጻ ሁኔታዎችም
አዋጅ ተፈጻሚነት እንዲሚኖሩም የሚጠቀስ ይገኛል (በረቃቁ ስነዚ ን/አንቀጽ
3/ክ) እንዲጨመር ለማድረግ ተከታታለ፡፡

ለ) በአዋጅ ማስቀመጥ ደረሰኝ ለይህንም አዲስ የተከተሉት ክፍል

ስኔ ሌይ በለው አዋጅ የሚያገኘ በመስረም ለቀቅ ሰነዱ አዲስ (ክፍል2) የተጨማሪ ሲሆን እባክ
ክፍል 2 በማግኘት በረቀቅ ሰነዱ ክፍል 3 ሆኖ ተይዘል:: የዚህ አዲስ ክፍል ዓይነዎች ያግኘ
የሚከተሉት ድርሃ:-

ስራዕቶን የሚጠሩ ተቋማዊ ቅመና ያለው እናይ የተለየ የመንግስት አካል ማቋቋም ተገቢ ሆኖ
በመገኘቱ ለረከው በረቀቅ አዋጅ ተቋም የሚል ስያሜ የተሰጠው አካል እናይቋቋም የሚል
የማስኬጃ ማስፈጸም ተቋማዊ ቅመና በቻላይነት የመጥሮት ይረዳ እናይኖረው
ተደርሱ ተይዘል::

- መስረዳ ሲነዥ እናቀጽ 4 የሕንጻ ግንባታ ፍቃድና ቁጥጥር ተቋም ስለማቋቋም በሚለው
ስር “ይህን አዋጅ እና ለሎች የሀንጻ ህንጻትን የሚያስፈልግም፡ እኩልያም፡
የሚከተተል እና የሚያስተባበር ማ/ቤት ወይም መሰል ተቋም በላቀው ከተሞች ወይም
የሀንጻ አዋጅ ተግባራዊ እናይሆነትው በከልሉ በሚጠረው ከተሞች ወሰነት የሚቋቋም
ከዚህ በቻላ የሀንጻ ግንባታ ፍቃድና ቁጥጥር ተቋም እያተበለ የሚጠረ ተቋም በዘሱ
አዋጅ ተቋቋሚል፤” የሚል ይንገኝ ተከታል::
- በረቀቅ ሲነዥ እናቀጽ 5 “በከተሞች ይረዳ የሚቋቋም ተቋም የሕንጻ ግንባታ ፍቃድና ቁጥጥር
ተቋም ተግባራዊ ቅመና በቻላይነት” እናይሆም
- በእናቀጽ 6 “በከልሉ ይረዳ የሚቋቋም ተቋም” የሚያነግኑ እናቀሻች በሚጠረው
ተግባራዊ ቅመና በዘሱ ተረጋግጧል::

**በአዋጅ እናቀጽ 11 የሀንጻ ስም እና በአንቀጽ 12 ውክክልና በሚል የተጠቀሰት እናቀሻች መሳሪያ
በመግለጫ እናይሙ በሚጠረው በዘሱ እናቀሻች ሲሆን የተከተቱ ሁሉ ስለዚህ ለማቋቋም የሀንጻ
ግንባታ ፍቃድ እና ቁጥጥር ተቋም ተግባር እና ቅመና እናይሆን በሚጠረው በላቀው ሲነድ
በከልሉ ሁሉ ወሰነት ወሰነት ተከታል::**

2. በአዋጅ ክፍል ሁሉት ሲሆን የተደረገ ማሻሻያዎች (በረቀቅ ሲነዥ ክፍል 3)

ክፍል ሲሰት ሲለ ፍቃድ አስተዋዣ የሚያነግኑ ሲሆን **እናቀጽ 7** ማንኛውንም ግንባታ ፍቃድ እና
በዘሱ ክፍል ሲሆን የተጠቀሰው ሲሆን አስተዳደር በሚል የነበረ ሲሆን በከልሉ ሲሆን የተደረገ
ይንገዥዎች ሲታደ ተቋማ ከሚቀርቡት ይዘዱን መገምገም፡ ማሽያቹና ግንባታ ፍቃድ
መሰጠት፡ ቁጥጥር ማድረግና መጠቀሟቸው ፍቃድ መሰጠት ቤት የተያያዘ መያወቅ ተግባራት የየዘ
ስለሁ “አስተዳደር” የሚለው ስያሜ በከልሉ ይነገዥዎች የሚሰራና ተግባራት በተሚለ መልካ
የሚያገለለ በሚሆኑ “በለ ግንባታና የመጠቀሟቸው ፍቃድ አስተዋዣ እናይሆም ስለቀጥጥር” በሚል
ሆኖ ተስተካክለ በመስረዳ ለቅዴ ሲነዥ ክፍል 3 እናይሆን ተይዞችል:: በዘሱ መሰረት በከልሉ
ስር የሚገኘ ይንገዥዎች የሚከተሉት ፍቃድ::

በአዋጅ እናቀጽ 4 “ማመሌከታች ተለን ስለማቅረብ” የሚለው እናቀጽ “የግንባታ ፍቃድ ለማጣሪት
ስለሚቀርብ ማመሌከታች ፍዴይና” በሚል ሲሆን ተስተካክለ በረቀቅ ሲነዥ **እናቀጽ 9** የተያዘ
ሲሆን፤ የማመሌከታች ፍዴይና አቀራረብ ሲረዳች ከርክር እኩልያም አዋጅን ለማስፈልግ
በሚወጠት ይንገና መመሪያ በዘሱ ክፍል እናይሆን የሚገለለ ይንገኝ ተጨማሪበታል::

በአዋጅ እናቀጽ 5 የተለን ስምምነት በሚያደነግኑው እናቀጽ ሲሆን የተለን ስምምነቱን የመሰጠት ሲሆ
እና የሚገነባው ሆኖ ከከተማው ተለን የሚጠቀሙ የሚያስፈልግ መሆኑን አስመሌክቶ የተቀመጠው
ይንገኝ በሀንጻ ስም እናይሆን ፍቃድ የሚያስፈልግ ተሰረ ያደረገ ሲሆን ይህ ተግባር የለለ አካል ቅመና
ከሚሆኑ አይደም በመስረዳ ሲነዥ እናቀጽ 8 የግንባታ ፍቃድ ፍለጥቸት በቀድሚያ ከሚመለከትው
አካል የተለን ስምምነት ማቅረብ እናይሆን ፍቃድ እና የከተማ ፍለጥቸት በዘሱ ክፍል እኩልያም

በሚያዥበት ሆኖ መሠረት የተዘጋጀ የጥለን ስምምነት መረጃ አሳይቷል ማቅረብ እንዳለበት
በሚያስከበት ይንገኝዋል +ስርድ::

አዋጅ አንቀጽ 8 ተለን ው-ድቂ ስለሚያደርግ በሚለው ስር ይገባው በንኩስ አንቀጽ 3 እና 4 ው-ድቂ በተደረገው ደህንነት የከናዣ ስጻ ፍርማ እንደሚሰጥበት የሚገልጻ ሲሆን፤ እና በመስጠት በመስጠት በኋላ አንቀጽ 12 /3 እና 4/ ደህንነት ው-ድቂ ስለሚያደርግ የሚመለከተው በለምሳም ውይም የከናዣ ስጻ ፍርማ እንደሚያደርግበት በመግለጫ ለአንድ ገለሰብ በታች ተከተል የነበረውን ማኅ ለሌሎችም በማግኘት እንዲሻር ተደርጓል፡፡

የዕለቱ የዘመን በላይ ለይ “በድቂል” የሚል ማህተም የተደረገበት፣ የሚከተሉ ቁጥርና የዕለቱ ቀን የያዘና የሚመለከተው በለማኑ እና የስራ ችልኩ ፍርማ እንዲሆም የተቋሙ ማህተም ያረጋግጣት መሆኑ ይኖርበታል::

በአዋጅ አንቀጽ 9 የግንባታ ፍቃድ በሚለው ይኝኝ ሲሆን **በአዋጅ አንቀጽ 6** መሰረት የዚያቀፅ ተለን እናደግኝባታ ፍቃድ እናደሚያገለገል ትርጓሜውን ሆኖ ያስተና ሁኔታ ትርጓሜ ይዘን በማሳ አንቀጽ
ደረጃ ከሚቀመጥ በቀጣታ ተያያዝነት ካለው ስለሸፍው ይዘየን በሚዲኝገባው አንቀጽ ሲሆን **በአዋጅ አንቀጽ 6** መሰረት የዚያቀፅ ተለን እናደውጤ ተደርጓል:: በዚህ መሠረት **በረቀቅ አዋጅ አንቀጽ 9** ሲለ ሆኖም ይዘየን ይዘየን
ማግማግም እና ሲለ ማስከራዙ በሚለው ይኝኝ ሲሆን የስራ ፍስተኛ ቅዱም ተከተሉን በጠበቀ መልካ-
በንኩስ አንቀጽ /7/ የዚያቀፅ ይዘየን እናደ ጥንበታ ፍቃድ እናደሚቆጠር እናደሚኝገባ ተደርጓል::

በኢትዮ አንቀጽ 10 "ታለን የንቶ ስለሚችለበት ገዢ" የሚለው ፍእስ በስኅ ካላቸው መንፈስ በማግኘት የግንባት ፍቅር የንቶ ስለሚችለበት ገዢ" በሚል የተረም ሰጻዊ የግንባት ፍቅር የገኘ ሆኖ ማንበት በቃድመርም ሥርዓት ካልተጠናቀቁ የግንባት ፍቅር የሚችለበት ገዢ የሚያቦችው ፍቅር ከተሰጠበት ቅን ታምዶ ለሁሉም የህንኑ ማንበትዎች በቃድመለ 5 ዓመት መሆኑን ደንብናል:: መሻረው ሰነዶች አንቀጽ 13/2/ ለሚደን "ሀ" ንግዚያ የግንባት 2 ዓመት፣ ለሚደን "ለ" ንግዚያ የግንባት 3 ዓመት፣ ለሚደን "ሐ" ንግዚያ የግንባት 5 ዓመት ከበቂ በቃድ ይሆናል በሚል ተስፊ ተደንበናል:: ይሆናል የግንባት ፍቅር ባንቶ የሚችለበት ገዢ በሁኔታው መጠናና ውስጥበትን ደረጃ እንዲማስና የሚያቦች ከሚሆናቸው በላይ ከዚህ ቅድመ አዋጅ በዚህ ነጥገና ከከተማ በታ የለት አዋጅ ቤት የነበረውን መጠናና ባጠቃቄ በሚሰጠው የአገልግሎት ቅድመ አዋጅ እንዲኖሩት በሚችለው በረቱ ሰነዶች አንቀጽ 12 ላይ ተደንበናል:: መሻረው ሰነዶች

አዲስ የተከተት፡- በዚህ ክፍል ወሰን በአዋጅ ያልነበረና አዲስ የተከተትው በረቂቅ ስነዥ አገዥ
7 የቀረበው ማንኛውም የህንኑ ገንባታ ለማከናወን ሲፈለግ በቅድሚያ የግንባታ ፍቃድ ለኖረው
እኔደሚገባ የሚደንግጋ ሲሆን ይሆናል የለፈቸው መሬ ገንባታ የሚገቡ ህንጻዎች ለመከላከል ይኩል

ተገበዬን ፍቃድ የልተሰጠው ጥንበት ወደ ስራ መግበት እንዳለለበት በታይለ ቅል መደንበባ
በሚስፈልግ ለመ::

በአዋጅ አንቀጽ 13 "ስለይገባኝ" በሚለው ሲሆን የተደነገገው የነበሩበት የሆነት አጠቃቀም
ከፍተት በማረጥ መሻረያ ለቅዴ ሰነዶች **አንቀጽ 50** "ስለይገባኝ ስሜ በርድ" በሚል በርእስና
በዘርዝር ይዘቱ የህሳን ማስተካከያ በማድረግ ተስፋ ተከታታለ::

በአዋጅ አንቀጽ 14 "ትክክለ አለማከበር" በሚለው አንቀጽ ሲሆን የተደነገገት ገዢነት አንቀጽ
የያዘት ሁኔታ ከፍቻ ሲሆን በቀጣት የሚይገናኝ መሆናቸው ለላቹምበት በረቂቅ ሰነዶች ክፍል አሁን
አስተዳደር እና የወንጀል ቁጥቶች በሚለው ሲሆን አንቀጽ 39 "አስተዳደር ይነገዱዋች"
ሠር በሚል ሲሆን ሲሆን አርብር ይነገዱዋች የበለጠ በማስረጃዎች ግልጊ በማድረግ ተስፋለው
ተከታታለ:: በተጨማሪም በአዋጅ የልተሰጠው እና ተገበዬን የገንበት ፍቃድ ስያጋኝ የተደረሰ
የህንኑ ሲሆን የህንኑ አገልግሎት ስም ስያጋኝ ለመስጠት እናምች አስመልክቶ
"...ተገበዬን የሚስተካከያ ሲሆን እስከፈቀም ይረዳ በሀገሪቱ ለይ የሚከናወል ለለ ለኋይ እንዲቀም
በማድረግ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጠው መመርያ በሚገለው መቀጠ መሠረት ተቀባዩ
ተገበዬን ፍቃድ በማድረግ እናምች አስቀምጥል እናምች ይረዳ" የሚል ለህንኑ ጥንበት ፍቃድና ቁጥጥር
ተቋሙ ተለፈነት የሚሰጥ እኩን ገዢነት አንቀጽ አከታል (አንቀጽ 39/2/)

በአዋጅ አንቀጽ 15 ሲለ ማስታወቂያ በሚለው ሲሆን የተደነገገውን ከላይ በተገለጠው በተመሳሳይ
የአንቀጽ አርብር ይነገዱዋች መንፈሰ ለገልጊ በሚችል መልካ በመሻረያ ሰነዶች **አንቀጽ 17**
የገንበት መጀመሪያ ለላማስወቁ በሚል ሲሆን የተኞረ ሲሆን በዚህ አንቀጽ እኩን ገዢነት አንቀጽ 5
በማጨመር ተገበዬን ማስታወቂያ ለይሰጥ የተኞረን ጥንበት አስመልክቶ ተቋሙ ለመስጠት
ስለማግበት እናምች ተደንጋጌል::

በአዋጅ አንቀጽ 16 ሲለ ተቆጠጠረች በሚለው አንቀጽ ሲሆን የተጠቀሰትን ገዢነት አንቀጽ
የተደነገገት ፍቃድነት ለአዋጅ በማይመጥኑ አርብር ይዘት የለችው ከመሆናቸውም በለይ
የሚያስተላፊነት መልካክት በመመርያ የተደነገገ በመሆኑ እናምወጠ ተደርጋዋል:: ይህም በዚህ
አንቀጽ የተደነገገው በገንበት ከተተልና ቁጥጥር ውቀቃት ተቆጠጠረች ማንነታችውን የሚያሳይ
መታወቂያ /በቻ/ ለላማያዘው:: በማንኛውም የስራ ስዓት ወደ ጥንበት በታ ለላማግበታችው
ወዘተ የሚሰሳል ተደምች ሲሆን በአዋጅም የገንበት ከተተልና ቁጥጥር በሚፈለገው ይረዳ መያዣ
እናምለበት ለይደንገግ ተቆጠጠረች ለያጠቃለት ለለማግበት መደንገገ አግባብነት የለመሆኑ በሚል
ሲሆን **በአዋጅ መሻረያ ሰነዶች አንቀጽ 18** "ስለ ከህኑ ጥንበት ከተተልና ቁጥጥር" የሚይነባ
እኩን አንቀጽ እናምና በማድረግ ፍቃድ አገልግሎት ወደ ጥንበት የገንበት ማንኛውም ህንጻ በተገበዬ
ከተተልና ቁጥጥር ማለፈ እናምለበት ተደንጋጌል:: በተጨማሪም በዚህ አንቀጽ ገዢነት አንቀጽ 2
ለማመለከተው አካል ለይታደ እና ፍቃድ ስያጋኝ መቀጠል የለለበችው በየእርከነ ከተተል
የሚፈልጉ የገንበት ሲሆን ማከናወን እናምለበት የሚይነባ ሁኔታ ተከታታለ::

በአዋጅ በአንቀጽ 17 "ስለቅሰቅበት" በሚል የተደነገገው ይዘቱ ሲታይ በገንበት ውቀቃት በሚያረገው
ከተተልና ቁጥጥር ማለፈ የሚጠቃለል በመሆኑ በአዋጅ ይረዳ ሲሆን ተስፋ ለገልጊው ማስቀመጥ ተገበዬ
ስለፈታማለበት እናምሆኑ በይንበ የተደነገገና መደንገገ የሚገባው በመሆኑ መሻረያ ሰነዶች "ስለ

ከንና ባንበት ከተቻለኝ ቅጥጥር” በሚለው ሲሆን **አንቀጽ 20/3/** ላይ ተቋል በለ አገልግሎት እንዲቀመጥ በማድረግ አንቀጽ መለ በመለ እንዲወጪ የተደረገ ሲሆን በሞዕስ ይንበ ላይ እንዲከተት ይደረገል::

በአዋጅ አንቀጽ 18 የህንጻ መጠቀሚያ ፍቃድ በተመለከተ በማድረግ “አ” የሚመለከት ህንጻ ሌጠናቀቅ የሚጠቀሚያ ፍቃድ መመሰሪያ እንዲለበት ትቃ የሚያሳቀም ሲሆን **በአዋጅ መሻረያ ስነዎች አንቀጽ 16** ገን አዲስ ከተጠናቀቀ ህንጻ በተጨማሪ በከፈል የተጠናቀቀ ህንጻ እና የአገልግሎት ለመተዳደሩ ወይም ማሳኑፈያ የተደረገበቸው ህንጻዎችም ቁጥር የሚጠቀሚያ ፍቃድ ስይመስክር ወደ ሲሆን መግባት እንዲለበቸው ይደረገል::

በተጨማሪም የአካል ጉዳታዎች ተደራሽነት ከሚረጋገጥ እንዲር በተደረገሱ ከፍተት እንዲለበቸው ቅዱታ የሚቀርቡበቸው የህንጻ አዋጅ ሲሆን ላይ ከሚዋለ በፈቻ የተጠናቀቀ እና አዋጅ ሲሆን ላይ ከዚያ በቋላ ሌጠናቀቀም በአዋጅ መሰራታቸው ያለለኝ ህንጻዎችም በአካል ጉዳታዎች ተደራሽነት መመዘኛ ታይቶው የሚጠቀሚያ ፍቃድ ለተረክቷው እንደሚገባ የሚደለባ አዲስ ገ/አንቀጽ (16/2) እንዲከተት ተደርጋል:: ለለወ በአዋጅ በከፈል ለተጠናቀቀ ባንበትዎች መጠቀሚያ ፍቃድ ለሰጣ እንደሚቻቸል ያስቀመጥ ሲሆንም በምንም እና እንደት እንደሚሰጠ የሚጠቀም ሆኖ ያለካተት በመሆኑ በመሻረያ ሌቀቅ ስነዎች 16/3/ ላይ በከፈል ለተጠናቀቀ ህንጻ መጠቀሚያ ፍቃድ ሲሰጣ ለሚሉ ለለማግበቸው መሰራታቸው በተመለከተ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚጠቀሙ ይገባ እንደሚቻቸል::

በአዋጅ የአገልግሎት ከፍያዎችን በተመለከተ **በአዋጅ ከአንቀጽ 19 እስከ አንቀጽ 22** በዘርዝር የተደነገገት ቅዱ ፍሰት በደንበ በሚገባ የተገለጹ እና ለገለጹ የሚገባው በመሆኑ በማሻሻያ አዋጅ ላይ በአንድ እንቀጽ ተጠቁለው አርጾቻቸው በደንበ እንደሚቻቸል **በአንቀጽ 24** በመደኗገኘ ተቀምጧዋል::

በዚህ ከፍል የተደረገው ለለወ ማስተካከያ **በአዋጅ አንቀጽ 25** እንደ ላይ ታይቀው ተደንገገው የነበሩት የአገልግሎት ለመተዳደሩ ለለማድረግ፡ ለለማስፈጸም፡ እድሳት ወይም ጥገና ለለማድረግ እና ህንጻን ለለማጥረስ የሚጠቀከት ጉዳዮች ከለቸው ወቆቻው እንገቡበነት እንዲሆም ከለቸው የዚንሰ ማስተካከያ እና ለገለጹ እና ለገለጹ ለማስፈጸም የሚከፈል፡ የእድሳት እና ጥገና ፍቃድ ለለማስከበት **በአንቀጽ 14** ሲሆን እንዲሆም ህንጻ የሚኖረስ ፍቃድ ለለማስከበት በተመለከተ ለገለቸው **በአንቀጽ 15** ሲሆን ተለያይተው እንዲቀመጥ ተደርጋል:: በተለያ ህንጻን የሚኖረስ ሲሆን ታይታዊ ህንጻዎችን ከሚጠቀቅ፡ ሲሆን የተለያ ፍቃድ ለለቸው ተቋራጭ የሚፈልግም ከመሆኑ ህንጻዎች ሲፈጸም በአካቦበው ጉዳት እንዲያደርጋ ለደረግ ከሚገባው ጥንቃቄ አይሁም በአዋጅ ይረዳ ተገበዙ ተከተት እንዲያገኘ ለገለቸው ተለያይተው እንዲያነግግ ተደርጋል:: በሞዕስ ይንበ ላይ ከዚያ በለያ ተለያይተው በዘርዝር እንዲታቸ ይደረገል::

3. በአዋጅ ክፍል ስለት የተደረገት ማስፈጸም (በረቀቅ ሰነድ ክፍል 5)

በአዋጅ ክፍል 3 የሚሸጠ አጠቃቀም፡ተንዥና ተናቶችና ፊዴይኖች የሚከሰሰው ክፍል **በመሻረያ ጥቁቅ ሰነድ በከፍል 5 የተቀማው ሲሆን፤ የሚከተሉት ማስፈጸም ተደርጋለሁ::**

በአዋጅ አንቀጽ 33 ለላ አርከተከር፤ በአንቀጽ 34 ለላ ለተሻከር እና አንቀጽ 35 ለላ እለከተረከ መገመር ተከለ የተቀማበት አንቀጽ ሁሉም የህንኑ ፊዴይና አዘገጃጀት የሚደነገት በመሆኑ እንዲሆሙ በደንብነት በመመረያው በአርብር የሚታደ እና በዚህ ይረዳ ከአዋጅ በታች በለ እነዚ በታች የተሳለ መሆኑ ለታማነበት በእኔና አንቀፅ ለረዳ ተጠቃለው **በመሻረያ ጥቁቅ ሰነድ** አንቀጽ 22 ላይ ለህንኑ ማንበት መዘግጃጀት ለለሚኖርበት ፊዴይና በሚለው አንቀጽ ለረዳ እንዲከተቱ ተደርጋለሁ:: በዚህ መሰረት በአዋጅ ለህንኑ የሚከታወቁ ፊዴይና እንደሆነዎን ምድብ መሆኑ በታች የሚደነገግ በመሆኑ የከተማው ማስተናገድ ተለን እና የሚሰራው የህንኑ ውስጥበትም ቁጥር ከባምት እንዲገቡ በሚያስገድድ ሁኔታ የነበረ ሲሆን፤ **በረቀቅ ሰነድ አንቀጽ 22 (1)** ባን ማንኛውም ማንበት የከተማውን መረጃ ተለን ተከተሉ በሚገኘበት የህንኑ ምድብ ማእቀፍ ውስጥ የህንኑው ውስጥበት እና እንዲሰጣ የቻሰውን አገልግሎት ያገኙበት ፊዴይና ለዘጋጀለት ይገበል በሚል ይደነገጋል::

በተጨማሪው በመሻረያ ጥቁቅ ሰነድ አንቀጽ 22(4) እና (5) ለረዳ ማንኛውም ሆና ፊዴይ እንደአስፈላጊነቱ የቴሌ ሲጋፍ በሚያስፈልጋበት በታች ሆናው ለሰጠናለ መቻክያ በታና የገዢ መገመር ፊዴይኖችን በሚከተት እንዲያዘግጃጀት የህንኑ ፊዴይና ለተሻከር ማንበት በሚያስፈልጋበት ይዘጋጀለሁ::

በአዋጅ አንቀጽ 36 ለረዳ የተደነገገው የአካል ጉዳት ለለቦችው ለጥቃ ለሰጠና አገልግሎቶ የተመለከተው አንቀጽ አርብር ይዘቱ ለታይ ከፊይ እንደሆነ አገልግሎት የሚሂድ ሆኖ ለለለ ደሰነ የወሬ አቅርቦችና ሰራተኞችን በሚለው ክፍል ለረዳ መቀመጫ ተገቢነት ለለለለው ከዚህ ክፍል መፈላጊ እንዲሞጠ በሚያደረግ መሻረያ ሰነድ በከፍል አምስት የሚሸጠ አጠቃቀም፡ተንዥና ተናቶችና ፊዴይኖች በሚለው ለሆነ የአካል ጉዳትዎች ተደረገ እና ምክ በሆነ መፈላጊ መዘግጃጀት እንደሚኖርበት በመጨመር በአንቀጽ 23 ለየሚውን ለላ **አካል ጉዳትዎች ተደረገነት** በሚለት ማንኛውም የሀዘን መገልጻ እና እነዚ ምድብ ሆኖ አዲስ ፊዴይና የሚከታወቁለት እና ለአካል ጉዳትዎች ተደረገ መሆኑ እንዲለበት እንዲደነገግ ተደርጋለሁ::

በዚህ ክፍል በአዋጅ ለለመ የተደረገ ማስተካከያ በአንቀጽ 31 በግንባታ ውስጥ መያዥ ለለሚገባቸው ተንቃቄዎች እንዲሆሙ አንቀጽ 32 በግንባታ በታች ላይ ለለሚከተውን ለረዳ በሚመለከቱ ይነገኗዎች ለረዳ ለተዘረዘሩ ነው፡ንን አንቀጽ ከወጥምና አንቀጽ ደሰነ ይዘቱ የገዢ ለጠጥሙ በሚያስገኘ ይረዳ የየተዘረዘሩ ለረዳ ለተዘረዘሩ ለረዳ በሚገኘው በሚቀርብ የህጻናት አንቀጽ መልዕክት በመሻረያ ሰነድ በከፍል ስለስት የግንባታ ይህንን እና የጥንቃቄ እርምጃዎች አንቀጽ 25 እና 26 ተስተካከለው እንዲደነገግ ተደርጋለሁ::

በዚህ ክፍል ለረዳ በአዋጅ ያልነበረ የግንባታ ቁስቀስቶ እና ተረፈ ምርቶ አያያዝ በሚል አዲስ አንቀጽ መሻረያ ሰነድ እንዲከተት ተደርጋለሁ:: በግንባታ በታች ለረዳ የሚተለፈው መንገዶች

ለይ የግንባታ ቅሰቂያች እና ተረጋ ምርት ያለአገባብ በመቀመጥው መከናዣት ለተራሱ ነው ቅሰት
መስተካከል እና ለአዲከ አይደ አጋላጭ በመሆኑም በአዋጅ ይረዳ ተገበዙን ተከራቻ ለያንስ
ስለሚሃበው በመሻረያ ስነዚ አንቀጽ 27 ሲሆን የቻለ አንቀፅ ይዘ እናም አዲስ ተከቶ እንዲይነገኗ
ተደርጋል::

4. በአዋጅ ክፍል አራት ውስጥ የተደረገት ማሽናያዎች (በረቃቁ ስነዚ ክፍል 6)

በአዋጅ ክፍል አራት የወ-ሆ አቅርቦችና ስነዚናን በሚል የተቀመጥው ስእስ በመሻረያ ሰነድበትና
አምስት የተከተት ሰመን፣ በስሩ የሚገኘ ይንገኛዎች የየተከተና ሁሉበት በሚገልጻ መልከ እና
ለስነዚናንም አቶ የአማርኛ መግለጫ ይሆናል በሚል የወ-ሆ አቅርቦችና ስነዚናን የሚለውን <የወ-ሆ
አቅርቦች፡ ጉዳዢና አጠበበቁና ቅስና አውጭነ> በሚል ስእስ እንዲስተካከል ተደርጋል::

በአዋጅ አንቀጽ 28/1/ ለሰዕች አገልግሎት የተሰበ ማንኛውም ሆኖ በሚል አገልለሽ ይችምር
የነበረው ይንገኘ ማንኛውም ሆኖ እንዲስተ የተሰበውን አገልግሎት ያገናዘበ በቀ የወ-ሆ አቅርቦች
ለጥረው የሚገበ መሆኑን በሚገልጻ ሆኖ እንዲተካ ተደርጋል:: ይህም ለሰዕች አገልግሎት
የሚውል በሚል አገልለሽ የተቀመጥው ሆኖ ህጻናት የሀገሪቱ አይነት በሚገበ የሚገልጻ ክፍት
ስለለበት ማንኛውም የሀገሪቱ ማንበት በሚሰበው አገልግሎት ላይ የወ-ሆ አቅርቦች ሌሎች የሚገልጻ
መሆኑ በአንቀጽ 40 ሲለ እንዲስተ እቃቄ የተመለከተው ይንገኘ ሲሆ የሰራተው ሁሉ በረከት
ነጥበትን እጉቀ የየዘ እና የተለበነት ቅርቡ ያለበት በመሆኑ በአዋጅ ይረዳ ለማስቀመጥ በሚመጣን
መልከ በመቀኑር **በአንቀጽ 31** በሁለት ንዑስን አንቀጽ ተከናዣ እንዲሻሻል ተደርጋል::
በአንቀጽ ውስጥ ከተጠቀሰት የተቀኑት አርጊር የሆነ ቅፅ ተረጋ ይኝነት የሚገልጻ ይሆናል::

5. በአዋጅ ክፍል አምስት ውስጥ የተደረገት ማሽናያዎች (በረቃቁ ስነዚ ክፍል 8)

በአዋጅ ክፍል አምስት እና መከላከልና የእናት ማጥፊያ ተከለ በሚል የተቀመጥው ይንገኘ
በመሻረያ ሰነድ ላይ **በክፍል ስምንት** ውስጥ እንዲከተት ተደርጋል:: በአንቀጽ 44 ማንኛውም
የሀገሪቱ መገልጻ ሆኖ ተቀብይነት በለው የእናት መከላከል ይዘይና መስፈርት መሠረት የእናት
አይደን ለቁቃቄም በሚያሳይቷል መልከ ይዘይና ለደረግ እና ለገንዘብ እንዲሚገባው ይደረገና የነበረ
ስሆኑ በመሻረያ ሰነድ ማንበት የእናት አይደ መከላከል ሲሆዎ አዲስ ተከሱቻ ሲሆ ላይ የጥለው
የኢትዮጵያ የሀገሪቱ ሲታንይረዳ እና በሌሎች አግባብነት ያለችም ተቁማት የወ-ሆ መስፈርቶችን
ቋሚር ተከተሉ መሆኑ እንዲለበት በሚያሳይበት መልከ እንዲሚከተለው ተደንጋጋል::

“ማንኛውም የሀገሪቱ መገልጻ ሆኖ በኢትዮጵያ የሀገሪቱ ሲታንይረዳ እና ለሌሎች ተቀብይነት ያለችም
የእናት መከላከል ይዘይና መስፈርቶች መሠረት የእናት አይደን ለቁቃቄምና የእናት አይደ በከተት
በተጠቀሃቄዎችና በአከበበው ላይ የሚያደርገውን አይደ ለቀንስ በሚችል መልከ ይዘይና ለደረግና
ለገንዘብ ይገበዋል::”

በአዋጅ አንቀጽ 46 ስለ እነት መከላከል ው-ና አቅርቦት በሚደንገገው ስር የተቀመጥት ሁሉታም ጽዜት አንቀጽ ተጠቃሚ ለታደ እና ለነበረ የሚገባቸው እንዲሆም ተወራሽ ፍቃ ሁሳውቷል በማሆኑም በአንድ ይኝኝ በእና ማያዣሁ አንድ ለይ በማወቅር **በአንቀጽ 37** ተደርጋል::

6. በአዋጅ ከፍል ስድስት ውስጥ የተደረገት ማስኩያዎች (በረቃቁ ሰነድ ከፍል 9)

በአዋጅ ከፍል ስድስት **የሀገና ሂሳብ ህንጻና የሚመለከት ይኝኝዎችን ስለመጠበቅ** በሚል የተቀመጥው ሲሄድ በማሻሻያ ሰነድ ከፍል ከጠና አስተዳደሩዋ እና የወንጀል ቀጣቶች በሚል ተስፋል::

በአዋጅ አንቀጽ 47/1/ የወንጀል ሂሳብ ተፈጻሚነት በሚል ሆኖ የተጠቀሰው ይኝኝ በከፍል ለላት የተቀኑት ይኝኝዎች የጋራ ማጠቀስ በማሆኑ በማሻሻያ ሲቀቅ ሰነድ ለነበረ ለማቅረብ እና የወንጀል ቀጣቶች በሚል የኝኝ በሚል የተቀኑት ይኝኝ::

በአዋጅ አንቀጽ 47 /2/ ደንግሞ ለተኞች አፈጻጸምና የቅጠት አውሰዶን ስት አግባብነት ያላቸው የወንጀል ሂሳብ የጋራ ተፈጻሚ ተፈጻሚ ይሆናል በሚል የኝኝ በሚል ስለመጠበቅ "ተኞች የፈጻጸም ስው አስተዳደሩዋ ቀጣት መቀበቱ የወንጀል ተጠሪዎችን አያስቀርቡ" በሚል በማስተካከል የነበረውን የቃላት አጠቃቀም ተደለት በሚያደርግ መሬት ተደንግል::

በአዋጅ ለይ በአንቀጽ 14 ተስዕዛዝ አለማከበር የሚለውን ይኝኝ አስተዳደሩዋ ይኝኝዎች በሚል በማሻሻያ ሲቀቅ ሰነድ ለይ የተቀኑት ሂመን ተጨማሪ ስት አድስት አንቀጽን በማጨመር **አንቀጽ 39/4/** ከዚህው ይዘሱ ወጪ በማገኘበቱ የዘመን አዋጅ እና የኢትዮጵያ የሀገና ሰታናይድድ ግዴታዎችን የሚያስቀበ ሆኖ ከተገኘ ተቋሙ ተገበዎን መቆጌ እንዲከፍል በሚደረግ እንዲቀጥል **አንቀጽ 39/5/** የዚህው ይዘሱ ሰወጥና ወይም ከዚህው ይዘሱ ወጪ በማገኘበቱ ይዘሱ እንዲያወቃቁ ወይም ግንባታውን እንዲስተካከል ተክክለ የተለፈለት ስው በተሰጠው ተክክለ መሠረት ማከናወነን ለተቋሙ በወጪ እንዲያስቀው እና **አንቀጽ 39/6/** ይዘሱ እንዲያወቃቁ ወይም የገነባውን እንዲያደርጋ ተስዕዛዝ የተለፈለት እኩለ በተስዕዛዝ መሠረት ያልፈጸም እንዲሆነ እንዲፈርጋ ተስዕዛዝ የተለፈለትን እኩለ ተቋሙ በገዢ ወጪ በማናረግ ወይም በማንኛት ለመስጠት ማከናወነ ለተቋሙ የሚከተሉ ማስቀመጥ እኩለ እና የዚህው ተደረገ በማሻሻያ ሲቀቅ ሰነድ ለይ የዚህው **40-49** በማደናገግ ተስፋል::

በአዋጅ ከአንቀጽ 48-50 በተጠቀሰት ይኝኝዎች ስር ለሆና ስም ትርጓሜ ተጠለው የነበረት ተኞች እና ቀጣቶች በሚሻሻያ ሰነድ ቀና ቀና ከፍለው ለሆና ስም የተተው ተግበር እና ሂሳብ ተፈጻሚ እና የወንጀል ተፈጻሚ ይሆናል በማደናገግዎች መከናወነት የሌሎች በለማያወች እና ፍቃዎች እና ማስቀመጥ እና የወንጀል ተፈጻሚ ለመስጠት የሚችለ ተኞች ተጠቀሱ በማሆኑዎች እኩለ እና የወንጀል ተፈጻሚ ይሆናል::

7. በአዋጅ ከፍል ሻዕት ውስጥ የተደረገት ማስኩያዎች (በረቃቁ ሰነድ ከፍል 10)

በአዋጅ ከፍል ሻዕት ላይ ላይ ይኝኝዎች በሚል የተቀመጥው ይኝኝ በሚሻሻያ ሰነድ በከፍል እኩለ ውስጥ እንዲከተት ተደርጋል::

በአዋጅ አንቀጽ 13 ስለ ይግባኝ ይል የነበረውን ዓይነት በመስጠየቅ ሌቂቃ ስነዥ ላይ አንድ አንቀጽ በመጨመር በአንቀጽ 50/2/ ላይ የይግባኝ ስሜ በርሃኩ አበላት አደረጃቸውን የሚሸጥ ይረዳ ሆኖታ በማስፈጸሚያ ያንብ እንዲሚሸጥን ያስቀጣል::

በዚህ ክፍል ውስጥ በአዋጅ አንቀጽ 58 የተጠቀሰው የከልሎች ስልጣናና ተግባር በከልል ይረዳ ለሚችቷም የገንዘብ ፍቃድና ቁጥጥር ተቋም እንዲከተት በማድረግ ይህ አንቀጽ መለያ በማለ እንዲወጣ ተደርጓል::

አዋጅ ቁጥር /2016

የኢትዮጵያ የህንጻ አዋጅ

የሕንጻ ገንባታ ወይም የሕንጻ ገንባታ ማሽኑዎች የእንደግለጫ ለውጥ ስራ የሕዝብ መዝነትና ይህንንት መጠበቅ እና የህንጻ ተደራሽነት ለእኩል ጉዳቶች እና ለለሎች የሚሆረሰበበት ክፍለዎች ለማረጋገጥ የሚያስቀል በሀገራቱ በእጣቃለያ ተፈጻሚ የሚሆን አቅተኛውን ይረዳ ለመውሰን አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

ወደቀው በትግበራ ላይ የሚገኘትን የኢትዮጵያ የህንጻ ስታንዲርድ በሁሉም የህንጻ ገንባታውን ላይ አስገዳጅ ሆነው አንደግለጫ ላይ እንዲውለ መደንገግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በነፃ አገልግሎም የተለያ የመልካም አስተዳደር ቅጂዎች፤ የእኩል ጉዳቶችን ተደራሽነት በሚያረጋግጣ፤ የግንባታ ተረትና የህብት በከነት ቅጂዎች ለመቆረጥ የሚያስቀል ግልዕና ለእተገበበ ምክ የህንጻ አስፈላጊ ሲጋጥት መዘርጋት ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራል-ለዋ ዓ.ምክራል-ለዋ ሪፖርት አገልግሎት አንቀጽ 51/3/ መሠረት የፊል-ለሳ-ለዋ መንግስት የጠና የትምህርት እንዲሁም የሰይንስና ቴክኖሎጂ ሁኔታ አቀፍ መመዘኛውንና መሠረታዊ የፖለቲካ መለኪያውንን የሚመጥና የሚሰራውም ሥልጣን የተሰጠው በመሆኑ በኢትዮጵያ ፌዴራል-ለዋ ዓ.ምክራል-ለዋ ሪፖርት አንቀጽ 55/1/ መሠረት የሚከተለው ተወቃቄል፡፡

ክፍል እናድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አዋጅ ሰດ

ይህ አዋጅ “የኢትዮጵያ የሕንጻ አዋጅ ቁጥር/2016” ተብሎ ለጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቁለ አገባብ የተለያ ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ወሰኑ፡-

- 1) “የግንባታ ከትትልና ቁጥጥር” ማለት ገንባታ ፌዴራል-ለዋ የተሰጠው የህንጻ ገንባታውን ተገንባተው እስከሚጠናቀቀ ይረዳ የሚደረግ የቁጥጥርና ከትትል ሲጋጥት ነው፡፡
- 2) ”ህንጻ” ማለት ማንኛውም ከምድር ለለይ ወይም ከምድርና ከምድር በታች ወለል ያለውና የግል ወይም የጋራ መኖሪያ አንቀጽ; ወይም የተገኘው ተሽከማ ወይም የበረት ወይም ለለዎች የስተራከኞች ወ-ቅርቡ ያለው ወይም የተለያየ ከፍታና ስሩት እንደሆነ ምድቦ ይረዳ የተቀመጠ ገንባታ ነው፡፡
- 3) “የህንጻ ስም” ማለት በከተማ አስተዳደር ይረዳ የሚችቃቃው የህንጻ ገንባታ ፌዴራል-ለዋ ቁጥጥር የሚፈልግው እና የሚያስፈልግው የዕ/ቤት ይለፈ ወይም የሥራ መራ ወይም አስተባባሪ ነው፡፡

- 4) "እሱም" ማለት ጉንባታ ለማከናወን የግንባታ ፖቃድ ወሰደ የሚገኘበት ወይም የሚያስተካክለ የህንጻ በለበት ነው::

5) "የተመዘገበ በለመያም" ማለት ሥልጣን በለው አካል ተመዝግበ በፊሬዎን ወይም በከንስትራክሽን የባለመያንት የምሳክር ወረቀት የተሰጠው ጉለሰብ ነው::

6) "የተመዘገበ አመካር" ማለት በፊሬዎን ወይም በቀጥጥር ወራ የአመካርነት የምንገባ ችሎቱ የምሳክር ወረቀት የተሰጠው ስው ነው::

7) "የተመዘገበ የወራ ተቁራቸው" ማለት ሥልጣን በለው አካል ተመዝግበ የወራ ተቁራቸውንት የምንገባ የምሳክር ወረቀት የተሰጠው ስው ነው::

8) "ምድብ 'ሁ' አንቀ" ማለት ማንኛውም ካምድር በላይ ሁሉት ፕሮኞች ካዘዣ በታች ወይም ችሎቱ ካምድር በታች አንድ ወለፈና ካዘዣ በታች የሆነ አንቀ; ወይም በሁሉት ቅሚ ተሽከሚ የከንከሬት ወይም የበረቱ ወይም ለለውት የስተራከቶችና ወቅሮች መከከል ከ 7 ማትር ያልበለበ ርቀት ያለው ባለ አንድ ፕሮ አንቀ ነው::

9) "ምድብ 'ስ' አንቀ" ማለት ማንኛውም ካምድር በላይ ካሁሉት ፕሮ በላይ ሆኖ ወይም ችሎቱ ካምድር በታች ሁሉት ወለፈና ካዘዣ በላይ ሆኖ እንደ ቅን ካከምበት ወለፈና ካዘዣ በታች የሆነ የገልጻ ወይም የጋራ መኖሪያ አንቀ; ወይም በሁሉት ቅሚ ተሽከሚ የከንከሬት ወይም የበረቱ ወይም ለለውት የስተራከቶችና ወቅሮች መከከል ከ 7 ማትር በላይ ሆኖ እንደ አንቀ የሚከተሉ ርቀት ያለው ባለ አንድ ፕሮ አንቀ; ወይም በከፍታና ስፏት በምድብ 'ሁ' ደረጃ የሚታየ የረዳ ስቴት በታችን ይጨምራል::

10) "ምድብ 'ከ' አንቀ" ማለት ማንኛውም ካምድር በላይ ካከምበት ፕሮ በላይ የሆነ አንቀ; ወይም ችሎቱ ካምድር በታች ካከምበት ወለፈና ካዘዣ በላይ የሆነ ወይም በሁሉት ቅሚ ተሽከሚ የከንከሬት ወይም የበረቱ ወይም ለለውት የስተራከቶችና ወቅሮች መከከል ከ 12 ማትር በላይ ርቀት ያለው ባለ አንድ ፕሮ አንቀ; እንዲሁም ማንኛውም የአሁን መገልጻዎ ወይም ተቁዋ ነኩ አንቀ ወይም የወርከስጥ፣ የፋብሪካና እንደበትሮ አንቀ ነው::

11) "ግንባታ" ማለት አዲስ አንቀ መገኑባት ወይም ንብር አንቀን ማደሰና ማሻሻል ወይም አገልግሎቶን መለወጥ ወይም አንቀን የሚኖረበ ሂደት ነው::

12) "የግል መኖሪያ አንቀ" ማለት ለመኖሪያት የሚያገለግል አንድ ወይም ካለንድ በላይ ክፍለውና የመዘገበና የሚብለው አገልግሎቶች ያለት ሆኖ በቀጥጥር ጉበዚ ወሰኑ የሚገኘ የመከና ማቅመያዎን ለመኖሪያት የሚውሉ ካዋናው በት የተነጠለ ክፍለውና ለመምር ይችላል::

13) "ይቁ" ማለት በሁሉት ወለወች መከከል ወይም ካለይ ለለ ወለፈ ካለለ በወለወና በከርቡስ መሄል ያለው የአንቀ ክፍል ነው::

14) "ራል ስቴት" ማለት በመሄት ሌይና ወሰኑ ያለትን የሚይንቀሳቀስ ጉባኤቶች ዝነት ይዘት ነው::

15) "ጊዜው ጉንባታ" ማለት የጊዜ ጉዳብ ጉዳዎ ተቀምጠለት ጊዜው ለሆነ አገልግሎት ታስቦ የሚገኘበት እና የተሰጠው የጊዜ ጉዳብ ለጠናቀቍ የሚገኘበት የአንቀ ጉንባታ ነው::

- 16) “የግንባታ ፈቂድ” ማለት አዲስ ህንጻን ለመገኘበት ወይም ነበር ህንጻን ለማሽኑል ወይም አገልግሎቱን ለመለወጥ እንዳሆም ለማሻረሰ ስራለው አገልግሎት ለመገኘበትና ለማሻረሰ የሚያስቀሉት ነርነር መሰራርቶች እንደተማለ ተረጋግጧ ጉንባታ እንዳከሂድ ፈቂድ መሰጠቱን የሚገልጽ ማስረጃ ነው፡፡
- 17) “የአንቀጽ መጠቀማቸ ፈቂድ” ማለት በምድብ “ክ” ስር የሚከተሉት አዲስ ህንጻ የግንባታ ስራው መለያ በከናፈል ለመቀቅ፣ ወይም ነበር አንቀጽ በለበት ሁኔታ የአገልግሎት ለወጥ ወይም ማስቀሩት ወይም ማሽኑል ተደርሱበት ለመቀቅ እንዳሆም የህዝብ መገልጻ ህንጻ ከከናፈል ጉዳታቸው ተደራሽነት አካይ ለሽኑል ይህንኑ ተረጋግጧ ጥቅም ለይ ለማዋል የሚሰጥ ፈቂድ ማለት ነው፡፡
- 18) “እስጋ አንቀጽ” ማለት ከአንቀጽ ፕሃይንድ ጉንባታ ዝርዝር በተያያዘ የሚያስፈልግ ወይም የተዘጋጀ ጥገና፣ የዋጋ ማጣሪት ወይም ማንኛውም የቴክኒክ ጉዳይን የሚያስረዳ ስነድ ነው፡፡
- 19) “ስነድ” ማለት ከአንቀጽ ፕሃይንድ ጉንባታ ዝርዝር በተያያዘ የሚያስፈልግ ወይም የተዘጋጀ ጥገና፣ የዋጋ ማጣሪት ወይም ማንኛውም የቴክኒክ ጉዳይን የሚያስረዳ ስነድ ነው፡፡
- 20) “የጥገና ስምምነት” ማለት ለአንቀጽ ጉንባታ እንዳቀርብ ለማዘጋጀ ፕሃይንድ ከከተማው ጥገና ዝርዝር የተጠቀሙ እንዳሆን የሚያስቀሉው መሆኑን በማረጋገጥ የሚሰጥ በአንድ በታ ለጠበቅ የሚችሉ እና ለቦታው የተፈቀዣ የአገልግሎት አይነቶችን፣ ለቦታው የተፈቀዣ የአንቀጽ ከፍታን፣ ለቦታው አካባቢ የሚያሳሩ የመሠረት ለማት አውታዊነትን እንዳሆም በቦታው አሁን ያለ እና የታቀዣ የግንባታ መጠን የሚያሳይ የኩላን መረጃ ነው፡፡
- 21) “የአትሞች የህንጻ ስታንድርድቅ” ማለት ተሳሳለው ወይም በአዲስ መልካ ተዘጋጀተው ስራ ለይ የዋል በሀገረቸ ለማገኘበት ማንኛውም ህንጻ ፕሃይንድ ስዘጋጀ የሚያገለግል የህንጻ ስታንድርድቅ ፎቃው፡፡
- 22) “ፏሃይንድ” ማለት የአንድን አንቀጽ መጠን፣ ዓይነትና ስፋት እንዳሆም አንቀጽ የሚመራበትን ቁስቀሰና የአገባበበ ዘዴን የሚያሳይ ለሁሉም የህብረተሰብ ከፍለው ተደራሽነትን የሚያመለከት ገዢና ወይም ቅጂል ሲሆን የአርከተከናቸ፣ የስትራክቶር፣ የሳነት፣ የኤሌክትሪክ፣ የመከናከል፣ እሌክትሪ-መከናከል፣ የእሳት መከላከልና የኤሌክትሪክስንን ለግናል የለለው ለጠቃሚነት ጥናት፣ ታንተና እና ገዢና የካተቱ ነው፡፡
- 23) “ሁሉን አቀፍ ገዢና” ማለት በተቋሉ መጠን ማሽኑል ወይም ለይ ገዢና ለያስፈልግው አካል ጉዳታቸውን ምክምር ለሁሉም ለው ጥቅም ለይ መዋል እንዳቸው ሁሉን አቀፍ ተደርሱ የሚናደና የሚችሉ አካባቢ፣ የሚችሉ ወይም አገልግሎት ነው፡፡
- 24) “የአገልግሎት ለወጥ” ማለት እንዲ አንቀጽ ለሰጥ የነበረውን አገልግሎት በሌላ የአገልግሎት ዓይነት መለወጥ ነው፡፡

- 25) "የማስታቻ ተዕዛዝ" ማለት በእኔድ የአንቀጽ ጉንባቶ በታ የሚከሂደ እና የህግ ተሰጥነት ተከተሉ ለመ
እንዲችረጥ ወይም እንዲችም በተቻሙ ወይም በአንቀጽ ስም የሚሰጥ ተዕዛዝ ነው::
- 26) "ማኅበር ወይም ማኅበር" ማለት እንደቅድም ተከተሉ የከተማ እና መመራት ለማለት ማኅበር ወይም
ማኅበር ነው::
- 27) "ከልል" ማለት በአገት መንግሥቱ እንቀጽ 47 መመራት የተቻቻሙ ካልል ሲሆን የአዲስ አበባ ከተማ እና
የደረሰዋ ከተማ አስተዳደርኝን የከተማል::
- 28) "ከተማ" ማለት ማዘጋጀ በት ወይም ለላ ስያሜ በኋፈውም ተመሳሳይ አገልግሎት ሲጠል የመንግስት
እንደቆቻት የተቻቻሙት ወይም 2000 ወይም ክፍል በላይ የአገትበት ቅጥር ያለውና ክፍል ወሰጥ በይንስ
50 በመቶ የሚሆነው የሰው ንይል ከግብርና ወጪ በሆነ ስራ የተሰማሸ ሆኖ የሚገኘበት አካባቢ ነው::
- 29) "የከተማ አስተዳደር" ማለት በአገት ወይም በሚመለከተው መንግሥታዊ አካል ወከልና የከተማ
አስተዳደር ለመጥና ተግባር የተሰጠው አካል ነው::
- 30) "ከው" ማለት የተፈጥሮ ሲው ወይም በአገት የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው::
- 31) በዚህ አዋጅ ወሰጥ በዚህ የተሰጠው የከተማው የከተማው የከተማው::

3. የተፈጻሚነት ወሰን

- 1) ይህ አዋጅ በሚከተለት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል::
 - ሀ) በዚህ አዋጅ አስር እና እና ከዚ በላይ ነጥረምኑ በለምው ከተሞኑ::
 - ለ) ከከተማ የአስተዳደር ወሰን ወጪ በሚገኘ ሁዝብ የሚገለገልበቻው አንቀጽ:: የአንቀጽና ወይም
የዘመናዊ እርዳ ተቻቻምኑ የፈል ስቶት አንቀጽ::
- 2) ካልለቻ አዋጅ ተፈጻሚ እንዲሆን በሚመለከተው አካል ባለውነትበቻው ለለቻ ከተሞኑ::
- 3) ይህ አዋጅ በሚከተለት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል::
 - ሀ) አዋጅ በዚህበት ቀን ወይም ክፍል በፈት በተጠናቀቀ አንቀጽ::
 - ለ) አዋጅ ከዚህበት ቀን በፈት በተሰጠ የአንቀጽ ጉንባቶ ልቃድ በመከሂደ ላይ በሚገኘ በማናቸውም አንቀጽ::
 - ሐ) ከሁር ደህንነት ወር በተያያዘ እና በለሎቻ ምክንያቶች አዋጅ ተፈጻሚ እንዲሆንበት በሚኅበርና
የወክር በት በሚመለን አንቀጽ::
- 4) የዚህ እንቀጽ 3ከና እንቀጽ 3(ሀ) እና (ለ) ደንጋጌ በኋፈውም:: ክፍል በቻቻ በተከራከሩት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል::
 - ሀ) የህንጻ አዋጅ ከመውጣቱ በፈት ለተገናበት እና በግልጽ በንግድ በለበት ሁኔታ አካል ጉዳታቻን ተደረገ
ለማናቸው ማቅረብ ለማረጋገጫቸው የህንጻ መገልጻ በንግድ::
 - ለ) ለሁዝብ ደህንነት በንግድ አስገ የሆነ ሁኔታ ከማከተከል ወይም እንዲከፈልገቡት ለማቅረብ::

ክፍል ህ-ለት

4. የአንበሳ ገንባታ ፊልግና ቁጥጥር አስፈላጊዎች አካል ስለማቅረም

- 1) አዋጅ ተፈጸማኝ በሚሆንበታቸው ከተሞች የህንጻ ግንባታ ሲቋድ እና ቁጥጥር የሚመራ እና የሚያስፈልግም የህንጻ ግንባታ ሲቋድና ቁጥጥር ተቋም ወይም ከዚህ በቋላ “ተቋም” እየተባለ የሚጠራ እና የሚቋቀም ይሆናል::
 - 2) በዚህ አንቀፅ ጽዜ አንቀፅ 1 የተደነገገው በኋርጊም የህንጻ ግንባታ ሲቋድ እና ቁጥጥር ስራውችን የሚመራ ተቋም ሲያሟና አይረዳቸት ክልሎች ክራሳቸው ተጨባቸው ሁኔታ በመነሳት በአካል ይመስናል::
 - 3) ተቋሙ አጠቃላይ ስራውን የሚመራ ለመከተ ተዘማማቸ የሆነ የትምህርት ነዋሪትና የሰራ ለምድ ያለው የህንጻ ስም ወይም እንደሆነ ክልሉ ተጨባቸው ሁኔታ በአካል የሚመስና ሲያሟ የሚሰጠው የሥራ ቤሉ እንዲሁም በስሩ ለማፈልማዊ ተግባራት የሚመጥን አይረዳቸት እና ላማማ ባለሙያዎች ይኖሩታል::
 - 4) የህንጻ ስም ወይም ለዘመና ለለፈነት የተሰየመው እና አዋጅ ተግባርና ቤሉነት አዋጅን ለማስፈልግም በሚመጣው የህንጻ ደንብ ወይም መመሪያ ወይም በከልሎችና ከተማ አስተዳደርች በህግ የሚመስና ይሆናል::

5. የከተማ ተቁጥሮ ተግባር እና ህሳብነት:

ተቋሙ. የሚከተለት ተግባር እና ሂሳብንት ይኖረዋል

- 1) የግንባታ ፌ.ቁድ ለመውሰድ ማማልከቶ ለቀርበለት ይዘሩት ካይሆን ከዚህ አዋጅ፣ ከሌሎች አገቶች እና በስራ ላይ ያለ የእትዮጵያ የህንጻ ስታንዲርድቶን የተከተሉ መሆኑን በማረጋገጥ በማስፈጸም የግንባታ ፌ.ቁድ ይሰጣል፤ በግንባታ ሂደት ላይ ያለ አንቀጽ አዋጅ፣ ከሌሎች አገቶች እና በስራ ላይ ካለ የእትዮጵያ የህንጻ ስታንዲርድቶን ጋር የሚሰማው መሆናቸውን ለማረጋገጥ ቁጥጥር ያደርጋል፤ ባልዕዳዊ ይዘሩን መሠረት የሚገኘበት ህንጻ የሚሰቀም኏ አሳረ አንጻ መሆኑ ከተረጋገጧ እንዲፈርስ ያደርጋል፤
2) በስተቀር በዚያ ይዘሩን መሠረት የተገኘበት ህንጻ፤ ያወቃቀው አካል በዚህ አዋጅ ወይም ለሌሎች አገባብነት ያለቸው አካቶች የሚኖረው ተጠሪዎች እንደተመበቀ ሆኖ፤ እንደሆነ ስተቱ ዓይነትና መጠን ተጠወችን የሚሰተኝበያ ሲሆ እንዲከናወን ያደርጋል፤

- 3) የግንባት "ኩ" አስተያየት ስም-ለ-ወይም በከልል ስጠናቁቁ በዕድቀለት ይዘረጋኝ መሠረት የተገኘበት
መሆኑን በማረጋገጥ የህንጻ መጠቀሚያ ሲ.ቁድ ይሰጣል፤
- 4) የግንባት ማሻሻያና እድሳትን በተመለከተ በህንጻ አዋጅ፣ በሌሎች አገልግሎት እና በስራ ሌይ ባለት
የአትሞች የህንጻ ስታኔዬርች መሠረት መርምጃ ሲ.ቁድ ይሰጣል፤
- 5) ጥንበት-ወቃቄ በጥራት እና በተሰጠው የግንባት ሲ.ቁድ መሠረት መግንባታቸውን ያረጋግጣል፤ ለግንባታው-
የሚቀርብ ግብዓት ጥሩት ይቆጣጠራል፤ እንዲሁም የጥራት ጉዳለት ባለቤትው ሌይ ህጻዊና ተመጣጭ
እርምጃ ይመስቀል፤
- 6) በከተማው የአስተዳደር ወሰን ወሰጥ የሚገኘ የህንጻ ጥንበት-ወቃቄን መረጃ እንደሸቶ ይይዛል፤
- 7) የህንጻ ጥንበት ማከናወን የሚፈልጉ ዓለም አቀፍ ዓ.ተለመማቸው ተቁማት ከይህንነት ወር በተገኘ
ከሚመለከተው አካል የት-ብብር ይጠቀስ ሲ.ቁድ ወይም ለህንጻ ይህንነት ለባል በማረከት-ሮች የሚ
በት ይጠብ በሚለው ሆኖም ሌይ የግንባታው ይዘረጋኝ ስያመራመር የአገልግሎት ክፍያ በማስከልል
የግንባት ሲ.ቁድ በእኩል ይሰጣል::

6. የከልል ተቁም ተግባርና ታላፊነት

ከልል ይህን አዋጅ በማስፈጸም ለገድ የሚከተሉት ስልጣናና ተግባራት ይኖራቸዋል፤

- 1) ከከተማ የአስተዳደር ወሰን ወሰኑ አዋጅ ተፈጻሚ ለማሆንበትው አካባቢውን የሚያስፈልጊው አካላት
ይሰጠማል::
- 2) በአቅም ማነስ ወይም በሌላ የክንያቶች የአስተያየት ሲ.ቁድና ቁጥጥር ተቁም ወይም ለለ ተመሳሳይ
እንደሸቶት ለፈጥሩ በሌሎች ወይም ለሥራው አስፈላጊ የሆነ ባለሙያዎች በሌተመሇለበትው ከተሞች የሌላ
ከተማ የአስተያየት ሲ.ቁድና ቁጥጥር ተቁም በውክልና አዋጅን እንዲያስፈልጊው ይመስናል፤ ከርክሩ አዋጅን
ለማስፈጸም በሚመጣው ይጠብ ይመስናል::
- 3) በከልል ወሰጥ የሚገኘ ከተሞች አዋጅን ለመፈጸምና ማስፈጸም እንዲችሉ የአቅም ጥንበትና የቴክኒክ ድንብ
ያደርጋል::
- 4) የከተሞች የአስተያየት ሲ.ቁድና ቁጥጥር ተቁማትን እኩልያዎም ይከታተላል፤ ይረዳቸል፤ ከፍተቶችን
ይለያል፤ ከፍተቶችን የመመላት ሥር ይመራል::
- 5) ከፍርድ በቶች እና በሌሎች አካላት ለሚቀርብ ቴክኒክ ነት ጥያቄዎች መያወቂ አስተያየት ይሰጣል::
- 6) በህንጻው ወሰብብብነትና ልዩ ልዩ ባህሪዎች በሌሎችው ካለ ከተሞች አቅም በሌሎች በሆነ ሆኖም ሌይ
የፈረምና ማሻሻቸ፣ የግንባት ከተተሉና ቁጥጥር ስራዎችን ያከናወናል::

- 7) የህንጻ አዋጅ ተግባራዊ በማሆኑባቸው ከተሞች ከግንባታ ልቃድና ቁጥጥር ስራዎች ጋር ተያይዘ የሚገኘ ቁልፍዎችን በመመርመር ወሰኔ የሚሰጥ እና ተብዕዋን መሆኑም ስጠጥር ያላቸው አባላት የሚገኘበት የይግባኝ ለማረጋገጫ በርድ በዘመኑ አዋጅ መሠረት እንዲቋቋም ከትትልና ይጋፍ ይደርጋል፤
- 8) ከዘመኑ አዋጅ እና አዋጅን ለማስረዳም ከሚወጠ ሂሳብት ጋር ስራቋረጥ በሥራዎች የሚገኘ ከተሞችን ተጨማሪው ሁኔታ ግምት ወሰኔ በማስገባት በከተማች ተፈጻሚ የሚሆነ የይግባኝና ከንሰትራክሽን በይመስረዳቸውን መመዘኛዎችን ይወጣል፤
- 9) በዘመኑ አዋጅ እንቀጽ 6 መሠረት ለከተማች ባለቤትዎች ሲሰጥ በፊት የሚወስኑዋቸውን ተጨማሪ ስራዎችንና ተግባራትን የመረጃዎም ዝላፈነት ለኖረው ይችላል::

ክፍል ማስታወሻ ስለ ልቃድ አሰጣጥ

7. በቅርብ ድንጋጌዎች

- 1) ማንኛውም ስው ለእዲ ጉንባታ ለማከናወን ወይም ነገር ህንጻን ለማሻሻል ወይም ለማስፋሩት ወይም ለማናረሰ የአገልግሎት ስው ተ ለማድረግ በቅርቡ ተብዕዋን የግንባታ ልቃድ ማግኘት ይኖርበታል::
- 2) ማንኛውም ስው በየመሆኑ ‘አ’ ሥር የሚመለከት እዲ የተጠናቀቀ ህንጻ ወይም በከሳሌ የተጠናቀቀ ህንጻ ወይም የአገልግሎት ስው ወይም ማስፋሩት የተደረገበትን ህንጻ አገልግሎት ሌይ ለማዋል በቅርቡ ተብዕዋን የህንጻ መጠቀማይ ልቃድ ማግኘት ይኖርበታል::

8. ለእዲ ጉንባታ ልቃድ ለማግኘት መሠረት ለለማግባቸው ሁኔታዎች

- 1) ማንኛውም ስው ለእዲ ጉንባታ ልቃድ ለማግኘት:-
 - ሀ) በቅርቡ ከሚመለከተው አካል የተለን ለምምነት ማቅረብ ይኖርበታል::
 - ለ) የግንባታ ልቃድ ለማግኘት የሚፈልግ ስው ለማግባው ህንጻ ይዘረጋል ማቅረብና ማስወዳቅ አለበት::
- 2) የከተማ ገለን ባለቤትዎች ከተሞች ሲሰጥ በማግባው ሁንጻ ማስፈጸም የተዘረዘሩ የተለን ለምምነት መቅረብ አለበት::
- 3) ተቋሙ የቀረበበትን የተለን ለምምነት መሠረት በማድረግ አመልካቸ የግንባታ ልቃድ ማመልከቸ እንዲያቀርብ በፊሁና ይሰውቁዋል::
- 4) በዘመኑ አንቀጽ 3 ስው እና አንቀጽ 3 መሠረት የግንባታ ልቃድ ማመልከቸ እንዲያቀርብ በፊሁና የተነገረው ስው ማመልከቸ እንዲያስገባ በተፈቀደለት ቤት ወሰኔ ማመልከቸውን ማቅረብ አለበት::
- 5) አንቀጽ 8 ማስገኘበት የሚቀርብ ማመልከቸ እንደ አንቀጽ 9 የሚፈልግ አይነት ይዘረጋል ለገዢ መሆኑን ይኖርበታል:: የሚመልከቸው ከርክር ይዘት ድንጋጌ እና መመራያ ሌይ ይመሰናል::

6) ለግንባታ ል.ቁድ የሚቀርብ ዓ.ዘጋጀ በህንጻ አዋጅ፣ ደንብ፣ መመሪያ እንዲሆም በእትጥቅና የህንጻ ስታዊርዳች መሠረት ለሁሉም የህበረተሰብ ክፍል ተደራሽ ለሆነ በማቻል መልከት ተዘጋጀ ከማመልከቶው ጽሑፍ ተያይዞ መቅረብ አለበት::

9. ስለ ህንጻ ዓ.ዘጋጀ ዓ.ዘጋጀ መግምገም እና ስለ ማስወደፊት

- 1) ተቁመ. እንቀጽ 8 (6) መሰረት የቀረበለትን ዓ.ዘጋጀ ለማስወደፊት ከዚህ አዋጅ፣ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም ከማመልከት ደንብ፣ መመሪያ እንዲሆም ከእትጥቅና የህንጻ ስታዊርዳች ጽሑፍ እና ለሁሉም የማህበረሰብ ክፍል ተደራሽነትን ማረጋገጥ አለበት::
- 2) ተቁመ. የቀረበለትን የህንጻ ዓ.ዘጋጀ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በማመልከቶው ደንብ በማመልከቶው የጊዜ ገዢ ወሰኑ መግምገም እና ማሻሻል አለበት::
- 3) በዚህ አዋጅ ወይም ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በማመልከቶው ደንብ ወይም መመሪያዎች ያልተካተቱ መመዘኛዎችን ምክንያት በማድረግ ዓ.ዘጋጀ እንዲያዙድቁ ማድረግ አይችልም::
- 4) የቀረበው ዓ.ዘጋጀ መሰረታዊ ቅጽፏት የለለበት ከሆነ እና ተፈላጊው ማስተካከሮ በግንባታ ሂደት በቀበሌ መስተካከሌ እንዲሟችል በታመነበት ገዢ ተቁመ. አስተያየቱን በማከሌ ዓ.ዘጋጀና ለመወሰኑ ይችላል:: በዓመና አዋጅና የመሰረታዊ ቅጽፏት መመዘኛዎችን በታመለከተ በደንብ እና በመመሪያ ይመሳናል::
- 5) የወደቀ ዓ.ዘጋጀ በላይ ሌይ “በድቃል” የሚል ማህተም የተደረገበት፣ የምዝገባ ቁጥርና የወደቀበትን ቅን የየዘኝ የሚመለከተው ባለሙያ እና የሰራ ሩሳሌ ፊርማ እንዲሆም የተቁመ. ማህተም ያረጋግጣት መሆን ይኖርበታል::
- 6) የባለቤትነት ይዘታው ለሌላ አካል ለተዘጋጀ የወደቀው ዓ.ዘጋጀ ለውጥ ከሌሎች በተካወረው ዓ.ዘጋጀ በላይ ሌይ “ከ.....ወደ.....ተዘጋጀ” የሚል ማህተም የተደረገበት፣ የምዝገባ ቁጥርና የተዘጋጀበትን ቅን የየዘኝ የሚመለከተው ባለሙያ እና የሰራ ሩሳሌ ፊርማ እንዲሆም የተቁመ. ማህተም ያረጋግጣት መሆን አለበት::
- 7) ማህተምና ፊርማ ያረጋግጣት የማመልከቶ ቅዱ እና በአባሪነት የተያያዘው በዚህ እንቀጽ 30-ሰ እንቀጽ /3/ መሠረት የወደቀ ዓ.ዘጋጀ ሁሉት ቅድ ለአሰራው መሰጠት ያለበት ለሆነ፤ ለለው እንደ ቅድ ይግሞ በተቁመ. በንድ ይቀመጥል::

10. ዓ.ዘጋጀ ወ-ድቃ ስለማድረግ

- 1) በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፈጸም ከማመልከቶው ደንብ ወይም መመሪያዎች ጽሑፍ የማይጠበቅ ዓ.ዘጋጀ ወ-ድቃ ይደረጋል፡፡ እንዲሆም ለሁሉም ማህበረሰብ ክፍል ተደራሽ ያለሁን የህንጻ ምድብ ወ-ድቃ መፈረግ ይኖርበታል::

- 2) የሸጋን ወድቅ የሚሆን ካሆን ተቁሙ ወድቅ የተደረገበትን ምክንያት በፊርማ ማሳወቅ ይኖርበታል::
- 3) ወድቅ የተደረገ ማመልከቶ የሸጋን በእያንዳንዱ ቅፅ ላይ “ውድቅ ተደርጓል” የሚል ምልከትና ቅን እንዲሁም የሚመለከተው ባለሙያ ወይም የአንቀጽ ስሙ ፍርማ ይመናርበታል::
- 4) በዚህ አንቀጽ ጊዜ አንቀጽ 1 እና 3 ወድቅ የተደረገ የሸጋን እንደ ቅፅ በተቁሙ ወንድ የሚቀመጥ ሲሆን ቅሬው ለእስራው የሚመለስ ይመናል:

11.የሸጋን ስለማዘምዎች

- 1) የወደቀ የሸጋን የሰንጠና ነውውር ለውጥ ለማግኘት የሚፈልግ ለውጥ የማዘምዎችን ህንፃ የሸጋን ማቅረብ አለበት::
- 2) የወደቀ የሸጋን ሰንጠና ማዘምዎች ፍቃድ ለማግኘት ቅድም ለሌላ በህንጻ አዋጅ፣ ደንብ፣ መመሪያ እንዲሁም በኢትዮጵያ የህንጻ ስታንዳርጊት መሠረት ቅድም የተዘጋጀውን የሸጋን ከማመልከቶው ወር ተያይዘ መቅረብ አለበት::
- 3) ለምድብ “ከ” አንጻዋች የሚቀርብ የሻልቀ የሸጋን ሰንጠና ማዘምዎች ቅድም በአዋጅ መስፈርት ያለፈ የህንጻ መግልገያ አንጻ የአካል ጉዳታች ተደራሽነትን ከማረጋገጥ አገልግሎት ተቁሙ ለአካል ጉዳታች መማሳት ያለበትን የወደቀ የሸጋን ከማመልከቶው ወር ተያይዘ መቅረብ አለበት::
- 5) በዚህ አንቀጽ ጊዜ አንቀጽ 1 እና 3 መሰረት የተደረገ የሸጋን ማዘምዎች እንደ ቅፅ በተቁሙ የሚቀመጥ ሲሆን ቅሬው ለእስራው የሚመለስ ይመናል:

12.የግንባታ ፍቃድ ወንድ ስለማቅረብ ገዢ

- 1) የግንባታ ለራው ካልተችመረ የግንባታ ፍቃድ ወንድ የሚቆይበት ገዢ የሚያበቃው የግንባታው ፍቃድ ቅድም ከተሰጠበት ቅን ይሞር እስከ ሰይስት ወር ባለው ገዢ ወሰጥ ይመናል::
- 2) ጉንባታ በይመርም ለራው ያልተጠናቀቀ ካሆን የግንባታ ፍቃድ የሚቆይበት ገዢ የሚያበቃው ፍቃድ ከተሰጠበት ቅን ይሞር:-
- ሀ) ለምድብ “ሀ” አንጻ ሁሉት ዓመት
- ለ) ለምድብ “ለ” አንጻ ሁሉት ዓመት
- ሐ) ለምድብ “ከ” አንጻ አራት ዓመት ይመናል::
- 3) በዚህ አንቀጽ 1 የተደኋገገው በታርጉም እንደ ጉንባታው ወሰነበበነት እያታየ ካልለ ወይም የከተማ አስተካድሩ በሚመጣው ደንብ መሰረት የግንባታ ፍቃድ የሚቆይበት ገዢው ለራው ወጪው ይችላል::
- ሀ) ለምድብ ሁ አንጻ ከሆነበት ዓመት እስከ ሰይስት ወር
- ለ) ለምድብ ለ አንጻ አራት ዓመት እና

ክ) ለምድብ ከ አንድ ክፍል የመት መብት አይችልም::

- 4) በዚህ እንቀፅ 30-ን እንቀፅ 1 ወይም 2 በተገለጻው መሠረት የግንባታ ፌ.ቁድ በንቶ የሚቀረበት ገዢ ስያጠቃቄ ቤትው እንዲረዘጥም በዚህ አዋጅ መሠረት ፍሬድናን እንደገኘ የማስረጃ ጥያቄ መቅረብ ይኖርበታል::

13. ገዢያዊ ታንሳት

ማንኛውም ስው በአጠቃዊ ይዘታው ላይ ገዢያዊ ታንሳት ለመገኘበት ማመልከቶ ስያጠቃቄ ቤቱም አገልግሎት የተከተሉ ገዢያዊ ፌ.ቁድ ለሰጠው ይችላል:: የአፈጻጸም ነርክር በደንብ እና በመመራሪ ይወስናል::

14. የአገልግሎት ለውጥ፣ ማስፈጸም፣ ዕድገት ወይም ጥና ሲለማድረግ:

- 1) **ማንኛውም ስው ተጠውን ፌ.ቁድ ስያጠቃቄ እንደን ነገር ሁኔታ የአገልግሎት ለውጥ ማድረግ፣ ማስፈጸም ዕድገት ወይም ማሻሻል፣ ማድረስ እና መጠገን አይችልም::**
- 2) **ማንኛውም ስው እንደን ነገር ሁኔታ የአገልግሎት ለውጥ ማድረግ፣ ማስፈጸም፣ ዕድገት ወይም ማሻሻል፣ ማድረስ እና መጠገን ፌ.ቁድ ለጠይቂ ለአካል ጉዳታቸው ተደረገ መሆኑን አብር መታየት አለበት::**
- 3) **ተቋሙ የአንድን ሁኔታ አገልግሎት ለውጥ ለማድረግ፣ ለማስፈጸም፣ ዕድገት ወይም ለማሻሻል፣ ለማድረስ እና ለመጠገን ፌ.ቁድ አሰጣጥ ነርክር አዋጅን ለማስረጃዎ በሚመጣው ይገባና መመራሪ ይወስናል::**
- 4) **የአገልግሎት ለውጥ፣ የማስፈጸም፣ ዕድገት ወይም የማሻሻል፣ የማድረስ እና የመጠገን ለሆነ ለሆነ አንድሆነ ተቋሙ ሁኔታው የሚገኘበትን ነገሮች ሁኔታ የሚያሳይ ፍሬድናን በአዋጅ መሠረት መከናወነን ለማረጋገጥ የሚያስቀርብ ማናቸውም ለለው ነርክር ማስረጃዎች እንዲቀርቡት መጠየቅ ይችላል::**
- 5) **የዚህ አንቀፅ 30-ን አንቀጽ /2/ ያገኘው በኋርም የተዘዘሩዋ ቁርስነት ውጋ ያለጥውን ሁኔታውን ለማስፈጸም ዕድገት ወይም ማሻሻል እንዲሆኝ ለማድረስ እና መጠገን ወይም ለመጠገን ወይም ለማፍረሰ ለፈለግ ከሚመልከተው አካል የሰራውን ተጠበኑት የሚያረጋግጣ የሽሁና ስምምነት ማግኘት ይኖርበታል::**

15. የህንጻ ማፍረሰ ፌ.ቁድ ሲለመሰከተ:

ተቋሙ ማንኛውም ሁኔታ ለማፍረሰ የሚቀርቡትን ጥያቄ አዋጅን እና አዋጅን ተከተሉ በሚመጣው ይገባና መመራሪዎች ጋር በማገኘበበ የማፍረሰ ፌ.ቁድ ይሰጣል::

16. ሲለ ሁኔታ መጠቀማቸ ፌ.ቁድ:

- 1) በምድብ ‘ክ’ ሥር የሚመለብ አካል የተጠናቀቀ ሁኔታ ወይም በከፊል የተጠናቀቀ ሁኔታ ወይም የአገልግሎት ለውጥ ወይም ማስፈጸም፣ ዕድገት ወይም ሁኔታ፣ በሀንጻ አገልግሎት የተደረገበት ሁኔታ፣ በሀንጻ አገልግሎት የተደረገበት አስተዳደር መሰራርቸውን እና ፍሬድናን ተከተሉ ስለመገኘባቸ በማረጋገጥ የመጠቀማቸ ፌ.ቁድ ካልተሰጠው በስተቀር ሁኔታው ጥያቄ ላይ ለመፈልግ አይችልም::

- 2) የህንጻ አዋጅ ስራ ላይ ከመዋለ በፊት የተጠናቀች አዋጅ ስራ ላይ ከዋለ በቋላ የተጠናቀቁ የህንጻ
መግልገዚ አንድ ለእነዚ ጉዳታች ተደረሱ ያልሆነ በአዋጅ መሰራርት ይለላ. ሆኖም የመጠቀሚያ
ፈቃድ ማማኑት አይችልም:: ከርክሩ አዋጅን ለማስፈጸም በሚውጠው ይጋበኝ መመሪያ መመሪት
ይመለናል::
- 3) ተቁሙ ይህንኑ አስገ አለመሆኑ ለተረጋገጧ እና በከልል ለተጠናቀቁ ሆኖም ይህን አዋጅ ለማስፈጸም
የሚውጠውን ይጋበኝ እና መመሪያ በሚደንጋጎው መሰራርት መመሪት የጊዜ ገጽበን መሆኑ የመጠቀሚያ
ፈቃድ ለሰጥ ይችላል::
- 4) በዘመኑ አዋጅ የተመለከተት መመዘኛውን እንዲተጠበቀ ሆነው የህንጻ መጠቀሚያ ሌሎች ተቁሙ
የሚሰጥበት የጊዜ ገጽበን ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚውጠው ይጋበኝ ይመለናል::
- 5) ተቁሙ የህንጻ መጠቀሚያ ሌሎች ስይኖረው በምድብ ‘አ’ ሆኖም መጠቀም በቋመረ በማናቸውም የህንጻ
ባለቤት ላይ አጋጣም መመሪያ ይችላል::

ከፍል አራት

ስለ አንድ ግንባታ ከተተልና ቅጥጥር

17. የግንባታ መቋመርን ሰለማሳወቁ:

- 1) በምድብ ‘አ’ ወይም ‘አ’ ሥር የሚውጭ ሆኖም ለመገኘበት ሌሎች የውሰድ ስው ሥራ ከመጀመሩ በፊት
ግንባታው የሚከሂድበትን ገዢ የሚያሳይ ማስታወሻዎች ለተቁሙ ማቅረብ ይኖርበታል::
- 2) በዘመኑ አንቀጽ 30-ሽ አንቀጽ /1/ መመሪት በቀረብ ማስታወሻዎች ላይ ተቁሙ የሚሰጥው ወሰኑ የጊዜ
የህንጻ አዋጅ ለማስፈጸም በሚውጠው ይጋበኝ ይመለናል::
- 3) ተቁሙ እንደ ሆኖም ዓይነትና የአመራር ሁኔታ ተጨማሪ ማስታወሻዎች እንዲቀርቡ መጠየቅ
ይችላል:: እንዲሁ አይነት ሁኔታ ሲሆን ተግባራው ማስታወሻዎች የሚቀርበበት ገዢና የሥራው ይረዳ በግልፅ
ተቀምጠ ለአመለካች ከዚያው ዓይነት ጋር በዚህና እንዲፈርሰው ይፈረጋል::
- 4) ከዚያው ዓይነት ወጪ የተከናወነ እንዲገኘ ሥራውንን እንዲያስተካከል ከተቁሙ ችልሏም የደረሰው ስው
የሚሰተካውን ሥራ እንዲጠናቀቁ ለተቁሙ ማስታወሻ ይኖርበታል::
- 5) በዘመኑ አንቀጽ ከ30-ሽ አንቀጽ 1 እስከ 4 የተደነገገው በጥርም ማስታወሻዎች ስይሰጥ የተሰረን ግንባታ
በከልልም ሆነ በመለያ እንዲፈርሰ ተቁሙ ለሆነ ይችላል:: ከርክሩ ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም
የሚውጠው ይጋበኝ ይመለናል::

18. ስለ አንድ ግንባታ ከተተልና ቅጥጥር:

- 1) አጋጣም የግንባታ ሌሎች አዋጅ ሥራው በተቋመረ ማንኛውም የህንጻ ግንባታ ላይ ለግንባታ የሚውሉ
ግብዓቶች የጥራት ይረዳቸውን የጠበቀ እና በሚመለከተው አካል የተረጋገጧ ሰለመሆናቸው እና

ገንዘብ የመሆኑን በታች ይህንትና መንት አስተማማኝ ለመሆኑ በተቋሙ ከትትልና ቁጥጥር ይደረግበታል፤ ከርክሩ ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ደንብና መመሪያ ይወሰናል፡፡

- 2) በዘመኑ አንቀጽ 30-ኩ አንቀጽ 1 የተደነገገው እንዲተጠበቀ ሆኖ በየእርከት ከትትል ለደረግባቸው የሚገባ የግንባታ ሲሆዎት ከተትልና ቁጥጥር በሚያደርጉው አካል ማይፈልጉ ለመፈጸም ወደፊት መቀበል እያችልም፡፡
- 3) በግንባታ ሂደት ላይ ያለ ህንጻዬታ በተቋሙ ከድና ሲታንፋርድታ፤ በዘመኑ አዋጅና ይህን አዋጅ ተከተሉው በሚመጣው ደንብና መመሪያዎች፤ አለማቀና አስራርቃን እንዲሆወም የአካል ጉዳቶች ተደራሽነትን አካተው መገንባታቸው በአገባበት ቁጥጥር ለደረግባቸው ይገባል፡፡

19. የተመዘገበ አማካር ድርጅት ሲለመቁጥር:

- 1) ለማንኛውም ሆንፉ ሁንጻዬ በሚገኘበት ምድብ የሚጠየቅ የዲሆናን ዓይነቶች ለማንባቸው በሚመጥን የተመዘገበ አማካር ድርጅት መሠራት አለበት፡፡
- 2) በዘመኑ አንቀጽ 30-ኩ አንቀጽ 1 የተደነገገው እንዲተጠበቀ ሆኖ የህንፉ ዓይነትን ተከኔካል ለራ የሚያስተባበረው የዲሆናን ባለሙያ የምስክር ወረቀት ያለው ወይም አርከተከቱ ነው፡፡ ከርክሩ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ደንብ ይወሰናል፡፡
- 3) የህንፉው ግንባታ አስከተጠናቀቁ ይረስ የቀጥጥር ሲሆዎን የሚያከናወነው አማካር ድርጅት የሥራ ተቁራጭን የግንባታ ባለሙያዎችንም ይቆጠበራል፡፡ የግንባታ ሥራው ሲጠናቀቁ በዘመኑ አንቀፅ 30-ኩ አንቀፅ /1/ ላይ የተጠቀሰው አማካር ድርጅት የፋይመበትና መጠናቀቁን የሚያረጋግጥ ምስክር ወረቀት ለተቋሙ መቅረብ ይኖርበታል፡፡
- 4) ማንኛውም የምድብ ‘ለ’ እና ‘ሐ’ ሁንጻዬታ ግንባታ ዓይነን ለማከናወን ወል የሚወስድ የተመዘገበ አማካር ድርጅት በዲሆናን የተነሳ ለደርሰ ለሚችሉ ጉዳቶች ቅስቃት ማቅረብ አለበት፡፡ በየህንፉ ምድብ የሚያዘው የዋስትና መጠናና አቀራረብ፤ የዋስትና ሰጪ አካላት ሁለፈንት ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ደንብ ይወሰናል፡፡

20. የተመዘገበ የሥራ ተቁራጭን ሲለመቁጥር:

- 1) ሆንፉ ለመገኘበት የሚፈልግ ማንኛውም ሰው ለማገኘው ሆንፉ ምድብ የሚመጥን የተመዘገበ ሥራ ተቁራጭ መቀበል አለበት፡፡ ከርክሩ ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ደንብ ይወሰናል፡፡
- 2) ማንኛውም የምድብ ‘ለ’ እና ‘ሐ’ ሁንጻዬታ ግንባታ ለማከናወን ወል፤ የሚወስድ ሥራ ተቁራጭ ግንባቸውን በሚያከናወነበት ወቀት በግንባቸው የሥራ ተራትና በጥንቃቄ ጉዳለት ቁኔንያት ለደርሰ ለሚችል ጉዳት ለማከናወ የሚረዳ ወሰትና ማቅረብ አለበት፡፡ ከርክሩ ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ደንብ ይወሰናል፡፡

ክፍል አምስት

የመራት አጠቃቀም፣ ታንዶች ጥናቶች እና የህንጻ ፕሮጀክት

21. የመራት አጠቃቀምና ታንዶች ጥናቶች

በፊዕራል፣ በከልል ወይም በከተማ አስተዳደር የወደቀ አገልግሎት፣ ከፈላጊው ወይም ከተማ ነት አጠቃላይ ጥንን
በዚህ አዋጅ በተከተተው የመራት አጠቃቀምንና ታንዶች ጥናቶችን በሚመለከቱ ይጋጌዎች ላይ የበለቤት
ይኖረዋል::

22. ለህንጻ ግንባታ መዘጋጀት ስለሚኖርበት ፕሮጀክት

- 1) ማንኛውም ግንባታ የከተማውን መረጃ ጥንን ተከተሉ በሚገኘበት የህንጻ ምድብ የህንጻውን ወሰንበትነት
እና እንዲሰጥ የቻሰበውን አገልግሎት ያገኙበበ ፕሮጀክት አለበት::
- 2) ማንኛውም ሆን ወይም የህንጻ አካል ተቀባይነት ባለቸው የአትዮጵያ የህንጻ ስታንክርድ መሠረት
የተጠቃሚውንም ሆነ የለሎች አካላትን ይህንነት፣ ምቅትንና የተማለ አገልግሎትን ለያረጋግጣ
የሚችል ሆኖ ፕሮጀክት መደረግ አለበት::
- 3) ማንኛውም ሆን የለወችን፣ የለሎች ግንባታውችንና ታብረቶችን ይህንነት በማያሳር መንገድ ፕሮጀክት
መደረግ አለበት::
- 4) ማንኛውም ሆን በሚገኘበት ምድብ መሰራርት መሰረት አርከተክኬል፣ ስትራክኬል፣ ሰነተር፣
ኤሌክትሪክ እና የኤሌክትሪክ ማከኑከል እንደአስፈላጊነቱ የፌስ ለግኝል በሚያሳልጋበት በታ ህንጻው
ለስግኝነት መተካይ በታና የፖዝ መሰመር ፕሮጀክትን በማከተት መዘጋጀት አለበት::
- 5) በምድብ ሲ ስር ያለ የአንድ ፕሮጀክት ለዘጋጀ አማራዊ የሂያል አቅርቦትን (ታዳስ ቤይለዎች)
መጠቀም እንዲያስችል ተሳቢ ተደርጋው መዘጋጀት አለበት አርከሩ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም
በሚመጣው ይጋጌ መመሪያ ይገለዋል ::
- 6) በምድብ ሲ ስር ያለ የአንድ ፕሮጀክት ለዘጋጀ የአንድን ከንግድ ከንግድ ከንግድ ከንግድ ከንግድ ከንግድ
አድርት መዘጋጀት አለበት:: አርከሩ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ይጋጌ መመሪያ ይገለዋል::
- 7) የአንድ ፕሮጀክት ለዘጋጀ አግባብነት ያለቸው አገርት በሚያከተት ለክ አረንጋዶ ይማኑትን (ገቡና)
ቻሳቢ የደረሰ ወይም በከተማ ፕሮጀክት መሰረት በተቀመጠው አረንጋዶ ሩኩን መሰረት የተሰራ መሆን
አለበት::
- 8) በዚህ አንቀጽ 70-ኩ አንቀጽ 4 መሠረት የሚዘጋጀ አርከተክኬል፣ ስትራክኬል፣ ሰነተር፣
ኤሌክትሪክ እና የኤሌክትሪክ ማከኑከል ፕሮጀክት ለያጠልት የሚገባውን መሰራርቶች በተመለከተ
የህንጻ አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ይጋጌ እና መመሪያ ይገለዋል::

23. የአካል ጉዳታች ተደራሽነት

- 1) ማንኛውም የህዝብ መገልጻ ሁኔታ ያሟረን በማዘጋጀበት ወቅት ለአካል ጉዳታች ተደራሽ እና ጥሩ
በዚህ መልከ ሁሉን አቅራ ይሟረን ተከተለው መዘጋጀት አለበት::
- 2) በምድብ ከ ስር የሚገኘ ማንኛውም ነገር የህዝብ መገልጻ ሁኔታውች ባለበት ሁኔታ ለአካል ጉዳታች
ተደራሽ መደረግ አለበቸው:: ከርክፍን በተመለከተ አዋጅን ለማስፈጸም በማውጣው ይጋበና መመሪያ
ይመለናል::

24. ይሟረን ለመገምገም፣ ለማዘረጃችና ለቀጥጥር ሲለማረዳም ክፍያ

- 1) ይሟረንና ለለም ለነፃች ለማዘረጃች የሟረንና መገምገማች ወይም ማሻሻለቸው ክፍያ ይከራለል::
- 2) ለቀጥጥር ለባል ለማደረግ ጉብች የህንጻውን ምድብ መሠረት ያደረግ የቀጥጥር ክፍያ መከራል አለበት::
ሟረንና ለመገምገም፣ ለማዘረጃችና ለቀጥጥር የሚፈጸመው የክፍያ መጠን ይህን አዋጅ ለማስፈጸም
በማውጣው ይጋበና ይመለናል::
- 3) ማንኛውም አገልግሎት ያልተሰጠበት ክፍያ ከከመለከቶ በማቀርብ የዕሁና ጥያቄ አግባብነት ባለቤት
የፍይናንስ ሁኔታ መሠረት ተቋሙ ተመለስ እንዲሁን ማዘዝ ይችላል::

ክፍል ስድስት

የግንባታ ይህንን እና የጥንቃቁ እርምጃዎች

25. በግንባታ ሂደት መደረግ ሲለማገባቸው ጥንቃቁዎች

1. ማንኛውም ግንባታ (አዲስ ሁኔታ ግንባታ፣ የነገር ሁኔታ ማስፈጸመው ወይም እድሳት እንዲሁም ሁኔታ
ስራርብ) የደህንነትና የጥንቃቁ መስራርቶችን በማያረጋግጥ ሁኔታ መፈጸም ይኖርበታል:: በግንባታ
ውቅት መውሰድ ሲለማገባቸው የደህንነትና ጥንቃቁ እርምጃዎች እና ሲለማጥር ይለፈንት ይህን አዋጅ
ለማስፈጸም በማውጣው ይጋበና መመሪያ ይመለናል::
2. ማንኛውም ሁኔታ ለገንባታ ወይም ሲራርብ በአካላዊ ሌይ አድር ወይም ከፍተኛ መግለጫ ለይሰከተል
የሚችል ከሆነ የግንባታ ወይም የማኅረሰብ ሲሆ ከመጀመሩ በፊት አስረው አስፈላጊውን የገዢት መከላከል
አጥር ወይም ለለ መከለም እንዲሰራ ተቋሙ ለይሰንድ ይችላል::
3. እንደን ሁኔታ ከመገንባት ወይም ከማኅረሰብ ወር በተያያዘ በአነሳዎች ወይም በቅርቡት በማግኘት ገብረት
አጠቃላይ የጥንካራ፣ የደረጃ፣ የደህንነት፣ የጥረት ወይም የከቀማማው ሁኔታ ገልህ ለውጥ የሚያመጣ
ተወሰኑ እንደሚያስከተል ከተመነበት አስረው በግንባታ ሥራው ምክንያት ለማያደርጋው ጉዳት ማከከኩ
የሚሆን ማስፈጸም ወይም ውስጥና እንዲሰጥ ተቋሙ ለይሰንድ ይችላል::
4. ማንኛውም ግንባታ ሲከናወን በአካባቢው የሚገባቸው ሲወቻን፣ የግንባታውን ለራተኞችና የለለው
ንብረቶችን ይህንን በማያስፈልጊው መንገድ መገንባት ይኖርበታል::

5. ከግንባታ ወር የተያያዘ የቀኑር ስራ ማንኛውም ጉብረት ወይም አገልግሎት ይህንነት እና ለጥል የሚችል መሆኑ ሲጠሙት አስረው በቅድመሸሪ የመከላከለ ዘዴዎችንና የጥንቃቄ እርምጃዎችን ለተቋሙ በማቅረብ የቆሱና ፈቃድ ማማኑት አሉበት::
6. ማንኛውም አዲስ የሚገኘበት ህንፃ የመሆኑት ስራው ማነት በተረዳው ባለ ህንጻዎች ለይ እና የአገልግሎት መሰመርቶ ወይም ለለዕች ለራውች ለይ ጉዳት እና በእንቅስቃሴ ለይ ቅጂር የሚፈጥር መሆን የለበትም::
7. ተቋሙ በግንባታ ወቅት ለመሰሩ የሚገባውን የጥንቃቄ ስራዎችን ለመከታተል የሚያስችሉ የአመራር መሰራርቶች ለይመጣ ይችላል::

26. ቦግንባታ በታ ለይ ስጠሚከናወጥ ለራውች:

- 1) ማንኛውም አስራ ከህንፃ ጉንባታ ወይም ማፍረሰስ ወር የተያያዘ ለራ የሚሰሩ ለዕች ለራውን በሚያከናወነበት ቤቱ በሥራው በታ ለይ እንደ አስፈላጊነቱ ቤቱዋ መጠለያ እንዲሁራ ለታዘዝ ይችላል::
- 2) ማንኛውም አስራ የህንፃ ጉንባታ ወይም የማፍረሰስ ስራ በሚያከናወነበት ቤቱ በሥራው ለይ ለሚሰማሩ ለዕች የሚሆን ተቀባይነት ያለው የንግሆና በታ በግንባታ ለፍራው ለይ ወይም በሌላ በታ ለይ ለማዘጋጀ የግንባታም ሆነ የማፍረሰስ ለራውን መሆመር እያችልም::
- 3) በዘሱ እንቀጽ 30-ሽ እንቀጽ 2 የተጠቀሰው የዘጋጀት ለራ እስከሚጠናቀቁ ይረስ ለራው እንዲቀም ተቋሙ ተክክለ ለሰጥ ይችላል::

27. የግንባታ ቁሳቁስቶች እና ተረሱ ጉንባታ እያያዘ

- 1) ማንኛውም አስራ ጉንባታውን ከሚያከናወንበት ይዘጋጀ ወጪ በተለይም በመተለለሱ መንገዶች ለይ የግንባታ ቁሳቁስቶች ሆነ ተረሱ ጉንባታ ማከማጥቶት እያችልም::
- 2) ማንኛውም አስራ ከግንባታ በታ ክልል ወጪ የግንባታ ቁሳቁስ ወይም ተረሱ ጉንባታ ይሰጣመ ወይም ያጠራውሙ ከሆነ በተወሰነ የሆነ ጉዳዎች ወሰጥ እንዲያነሳ ተቋሙ የጽሕፈና ማስታወሻ ይሰጣዋል::
- 3) አስረው በተሰጠው ማስታወሻ መሰረት አስፈላጊውን ማስተካከለ ክልልዎሙ ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ይንበና መመሪያ መሰረት አስተዳደሪዊ እርምጃ ይመለከበታል::
- 4) በዘሱ እንቀጽ 30-ሽ እንቀጽ 1 የተደነገገው ቤተርሃም ማንኛውም አስራ ከግንባታ በታ ክልል ወጪ የግንባታ ቁሳቁስ ወይም ተረሱ ጉንባታ ማሰጣመጥ ለፈልግ ተቋሙ መኖቃድ አሉበት:: ከርክሩ ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ይንበና መመሪያ ይመለናል::

ከፍል ለማት

የወሂኑ አቅርቦት፣ ገዢና አጠባቃቄና የቆኅና አውጭነ

28. የወሂኑ አቅርቦት

- 1) ማንኛውም ሆንፃ እንዲሰጥ የታሰበውን አገልግሎት ያገኘበበ በቁ የወሂኑ አቅርቦት ለተረጋዥ የሚገባ ሲሆን የወሂኑ አቅርቦት ባንቃቄም በቁ ለመጠቃት እና የማከማማች በዚ ማከተት አለበት::
- 2) የማንኛውም ሆንፃ የወሂኑ አቅርቦት በዚ የጠና ይረዳውን የጠበቀና የወሂኑ አቅርቦት አመራሩም ለጥርጋመራና ለመከራከር የሚመሆና መሆኑ ይኖርበታል::

29. የፍስሽ አውጭነ

- 1) በህንጻ ባንባታው አቅራቢያ ተስማማይ የሆነ የፍስሽ ቅዱስ ማስወገድ መስመር ለተር የህንጻው ባለቤት የፍስሽ መተላለፈም በማዘጋጀት ወደፊሮ የፍስሽ ማስወገድ ስርዓት ማገኘነት ይኖርበታል::
- 2) ማንኛውም ሲው በአቅራቢያው ተስማማይ የሆነ የፍስሽ ቅዱስ ማስወገድ ካለለው ተቀባይነት ባለው ሌላ መንገድ ተስሻና ማስወገድ ይኖርበታል::

30. ተቀባይነት የሌላቸውን ፍሳሽና መቀመጫ

ማንኛውም አስረ ከመከተል አገልግሎት መስጠቶች የሚወጣን ፍሳሽ ቅዱስ ወደ ማንኛውም የነርፍ ማስወገድ በይ ወይም በፊላ መልካ ወደ ተገናበኑ የወሂኑ መስመር፣ ወንበ፣ ምንም፣ ክፍና ወይም ሌላ ስፋራ መልቀች ወይም እንዲለቀች መኖች የለበትም::

31. የእንዲሰትና ነጥቦች

- 1) ማንኛውም የህንጻ ባንባታ ባለቤት ልቃድ ስይሰጠው የእንዲሰትና ነጥቦች የዘመ ልሳሽ ወይም መጠር ነገር ወደ ማንኛውም ፍሳሽ ማስወገድ፣ ወንበ ወይም ይረዳ ቅዱስ ማስወገድ መልቀች ወይም መጠል እያችልም::
- 2) ለእንዲሰትናው ወይም ለፋብሪክዎች አገልግሎት ከሚውለ ሆንጻዎች የሚወጪ ተቀመች ባከለትን እንዲያከተሉ የአካባቢ ተቆኅ ግምገማ ለዘመለቸው እና ግምገማውም በማመለከተው አካል መቆዳች ይኖርበታል::

32. ወሂኑ ቅዱስ ማስወገድ

በወሂኑ አማካናት ቅዱስ የሚስወገድ ባንባታ በፊላበት በታ ለለው ቅዱስ ማስወገድ በዚውች ተቀም ለይ እንዲወለ ተቋሙ ለፈቃድ ይቻላል፤ ሆኖም ከሚከል ወይም ቤት ቅዱስ ማስወገድ በሚኖርበት ጊዜ ቅዱስውን ከወሂኑ ከወሂኑ ለማስወገድ ተቀባይነት ያለው በዚ ለተር ይገባል::

33. የነርፍ ወ·ሂ ወይም የዘናብ ወ·ሂ ስለማስወገድ

- 1) የማንኛውም ሆንጻ በለበት በማናቸውም የሚከተሉት ተጠሪዎች ከይዘጋጀው የሚፈልግ የዘናብ ወ·ሂ የአትራዲክን ገበያት ያህንነት በማይረዳ እና ተቀባይነት በለው ኮሎ መቆጣጠርና ማስወገድ ይኖርበታል::
- 2) የማንኛውም ይዘጋጀ በለበት ከዘናብ ወ·ሂ የተወሰነው በይዘጋጀው ወሰኑ ስርት እንዲቀር ተስማማቅ ኮሎ መጠቀም አለበት::

34.የደረሰ ቅሽና ማስወገድ

የመናረም በትን ስራውም ደረሰ ቅሽና የሚያመለክኝ ማንኛውም ሆንጻ ወይም ግንባታ የደረሰ ቅሽና የሚቀመጥበት በቁ ማከማማጀ በታ ለናረው ይገባል::

ከፍል ስምንት
እሳት መከላከል እና የእሳት ማጥፊያ ተከለ

35. በቁለ ድንጋጌ

ማንኛውም የህዝብ መገልጻ ሆንጻ በእትወቃያ የህንጻ ስታዊ ስምምነት እና ለለች ተቀባይነት ያለቸው የእሳት መከላከል ዕዚቤን መስፈርቶች መሠረት የእሳት እና ስት ለቁቀምና የእሳት እና ስት በእሳት በተጠቀማቸዋል በእባባዣ ለይ የሚያደርጋውን እና ስት ለቁጥር በሚችል መልካ ዕዚቤን መደረግና መገንባት አለበት::

36. የእሳት ማጥፊያ መሠረም ተከለ

- 1) የእሳት እና ድንጋጌ እና መከላከል እና ማያዝ እጅንስ በእሳት ማጥፊያ መሠረም ተከለ የመሆና ወረቀት በተሰጠው ለው መከናወን አለበት::
- 2) በህንጻ ለይ የሚገጠም የእሳት ማጥፊያ መሠረም ደረጃውን የጠበቀ ሲለመሆኑ የእሳት እና ድንጋጌ እና መከላከል እና ማያዝ እጅንስ ወይም በዘመ እንቀጽ ገዢ እንቀጽ 1 መሠረት የምስክር ወረቀት በተሰጠው ለው የተረጋገጠ እንዲሆናው ስለእሳትማማኝነቱ በየጊዜው ፍቃድ የሚደረግለት መሆኑ አለበት::
- 3) በእባባዣ መገልጻ ሲንጻ ወሰኑ የሚገጠም የእሳት ማጥፊያ መሠረም በማንኛውም ገዢ ለእጠቀቀም አገኝ መሆኑ አለበት::

37. የእሳት መከላከል የውሃ አቅርቦት

ለማንኛውም የእሳት ማጥፊያ የሚውል የውሃ መስመር አርጋታ የእሳት መከላከል መሠረምውና የውሃ አጠቃቀም ከከተማው አስተዳደር መስፈርት ላይ የሚሰማማ መሆኑ ከልተረጋገጠ እና ለከተማው አስተዳደር በቁድማረም ማመልከቶ ቁርቦ ልቃድ ካላገኘ በስተቀር ለከናወን አይችልም::

**ክፍል ካስኝ
አስተዳደርዋ እና የወንጀል ቅጠታች**

38. መቁለጥ ድንጋጌዎች

- 1) ቅጠሙ. የዘመን አዋጅ አዋጅን ለማስፈጸም የሚውጠ ድንጋጌዎች በሚተለለኝ ሰው ላይ አስተዳደርዋ እርምጃ ለመሰድ ይቻላል፡፡ ከርክሩ ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም በሚውጠው ድንብና መመራያ ይመሰናል፡፡
- 2) አንድነት ድርጅት መፈጸም ወይም አስመራዎች አስተዳደርዋ ቅጠት እና የወንጀል ምሳሌት የሚያስከትል በሚሆንበት ጊዜ ጥሩቱን የፈጸመው ሰው አስተዳደርዋ ቅጠት መቀጣቱ የወንጀል ተጠቃሚነት እያዘቀርም፡፡

39. አስተዳደርዋ ድንጋጌዎች

- 1) ቅጠሙ. የወደቀ የአንድ ዕረጋን ማረጋገጫ የተገነባን አዲስ ህንጻ ወይም ማሽኑያዊ የተደረገበትን ነገር አንዳርርስ ወይም አንዳስተካከል ማዘዝ ወይም ባንበታው አንዳቂም ማገድ ይቻላል፡፡
- 2) በዘመን አንቀፅ ታክክ አንቀፅ 1 የተገለጹው በጥርግም ተወካከ ለተለለፈበት ስንቅ አስፈው ዕረጋን ከቀረቡ እና የቀረበው ዕረጋን ከዘመን አዋጅ እና የኢትዮጵያ የህንጻ ስታንዳርድ ግዢታውች ይር የተማማው ከሆነ ቅጠሙ. ዕረጋንን በማስረጃ እና አስፈው ተጠውን መቀመ አንዳዴኝል በማድረግ ባንበታው አንዳቂጥል ይረፈድለታል፡፡
- 3) የወደቀ ዕረጋን በጥርግም ዕረጋንን ባለመከተል መሰረታዊ ልዩነት በሚኖሙ አካሄንን የተገነባን አዲስ ባንበታ ወይም ማሽኑያዊ የተደረገበትን ነገር አንቅ ቅጠሙ. አንዳርርስ ወይም አንዳስተካከል ማዘዝ ወይም ባንበታው አንዳቂም ማገድ ይቻላል፡፡
- 4) በዘመን አንቀፅ ታክክ አንቀፅ 3 የተገለጹው በጥርግም ከወደቀው ዕረጋን ወጪ በመገኘቱ አንዳርርስ ወይም አንዳስተካከል ተወካከ የተለለፈበት ህንቅ የዘመን አዋጅ እና የኢትዮጵያ የህንጻ ስታንዳርድ ግዢታውችን የማይረጥበት ሆኖ ከተገኘ ቅጠሙ. ተጠውን መቀመ አንዳዴኝል በማድረግ ባንበታው አንዳቂጥል ይረፈድለታል፡፡
- 5) የወደቀ ዕረጋን ማረጋገጫ ወይም ከወደቀው ዕረጋን ወጪ በመገኘቱ ዕረጋን አንዳዴወቂ ወይም ባንበታውን አንዳስተካከል ተወካከ የተለለፈበት ሰው በተሰጠው ተወካከ መሠረት ማከናወነን ለተቁሙ. በዚሁም ማሳወቂ ይጥርበታል፡፡
- 6) ዕረጋን አንዳዴወቂ ወይም የገነባውን አንዳርርስ ተወካከ የተለለፈበት አስፈ በትወካከ መሠረት ያልፈፈሙ አንዳሆነ አንዳርርስ ተወካከ የተለለፈበትን ስንቅ ቅጠሙ. በራሳ ወጪ በማኅረሰ ወይም በማንኛው ለመጠቀም ወጪ ማከናወነ ከአስፈው ጉዢዎ ለመቁቅ ይቻላል፡፡ ከርክሩ ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም በሚውጠው ድንብና መመራያ ይመሰናል፡፡

7) በዚህ አንቀጽ ከጻዴስ አንቀጽ 1 እስከ 6 የተዘረዘሩትን ድንጋጌዎች በመተለያና የሰተኞች ማንኛውም ባለሙያ፣ አማካይ፣ ሰራ ተቁራጭ ወይም ባለቤት ከማክበሻ ወጪ በተጨማሪ ከእኔድ ዓመት ባልበለበ እኋላቸትና ከብር አካምነት ስ.ሆ በማይበልጥ የገንዘብ ማቀመጣዊ ይቀባል::

40. አለማባቢ ስለተሰጠ የግንባታ ፈቃድ

- 1) በዚህ አዋጅ መሠረት የህንጻ ግንባታ ፈቃድ ስመሰጠት ለሰልጣን የተሰጠው ባለሙያ፣ ቤት ወይም የህንጻ ስም ወይም ይህንኑ ተግባር እንዲያከናወን ባለፈነት የተሰጠው ማንኛውም ስው ሆኖ ሆኖ :-
 - ii) ሁርቃዊ የመራት ይዘት ማረጋገጫ ለለለው ስው በበታቸው ላይ ለማከናወን ግንባታ የግንባታ ፈቃድ የሰጠ እንደሆነ፣ ወይም
 - iii) ለግንባታ ፈቃድ ተያቄ በአሳረቂነት የቀረበው ስነድ ስህተት ሆኖ እያለ በዚህ ስነድ ዕውቅና በመሰጠት የተጠየቀውን የግንባታ ፈቃድ የሰጠ እንደሆነ፣ ወይም
 - iv) ለተለን ለምግባነት የቀረበን ማመልከቶ ተቀብሎ ከከተማው ተለን ወር ለማይዙም የግንባታ ተያቄ የግንባታ ፈቃድ የሰጠ ወይም በዚህ መሠረት ለተከናወነ ግንባታ የህንጻ መጠቀሚያ ፈቃድ የሰጠ እንደሆነ፣ ከእኋላቸት ዓመት እስከ እኋላ እኋላቸት ዓመት በሚደርሱ ተነስ እኋላቸት እና ከብር እኋላ ስ.ሆ በማይበልጥ የገንዘብ መቀመጣዊ ይቀባል::
- 2) በዚህ አንቀጽ 30-ስ አንቀጽ /1/ የተመለከተው ተፋት የተፈለጉም በቻልተኩነት የሆነ እንደሆነ በአዋጅ ቁጥር 881/2006 በተደነገገ ሁኔታ መሰረት የሚጠየቅ ይሆናል::

41. የመቆጣጠር ግዢታን ባለሙያዎች ሁገዱ ግንባታ እንዲከናወን ስለመርቻት

- 1) ማንኛውም የግንባታ ቁጥጥር ባለሙያ፣ የህንጻ ስም ወይም የግንባታ ሲሆን የመቆጣጠር ባለፈነት የተሰጠው ሌላ የመንግሥት ለራተኞች ወይም ይህንኑ ተግባር ለማከናወን በተቁሙ በውል ባለፈነት የተሰጠው ስው ሌሎች ወይም ለለለ ስው ተቀም ለማግኘት ወይም ለማስጠናት በማሳቢ በዚህ አዋጅ መሠረት ለከናወን የሚገባውን የቀጥጥር ሲሆ ለየከናወነ በመቆረት በሀገር የተደነገገትን የግንባታ ደንቦች ላይከተል እየተከናወነ የሚገባውን የግንባታ ሲሆ ለየሰቅም ወይም እንዲቆም ለየሰዳሪያ ግንባታው የተቋሙ፣ የቀጠሉ ወይም የተጠናቀቀ እንደሆነ፣ ከእኋላቸት ዓመት እስከ እኋላ ዓመት በሚደርሱ ወነስ እኋላቸት እና ከእኋላ ስ.ሆ በማይደርሱ የገንዘብ መቀመጣዊ ይቀባል::
- 2) በዚህ አንቀጽ 30-ስ አንቀጽ /1/ የተመለከተው ተፋት የተፈለጉም በቻልተኩነት የሆነ እንደሆነ በአዋጅ ቁጥር 881/2006 በተደነገገ ሁኔታ መሰረት የሚጠየቅ ይሆናል::

42. ባለጥያቄን ማጥላት/ ያለካግባቢ ጉዳይን ማጋት

- 1/ ማንኛውም የሰነድ ዓይነት ማጥልቅ፣ የግንባታ ቁጥጥር ሲሆ ባለሙያ፣ የህንጻ ስም ወይም ይህንኑ ተግባር እንዲያከናወን ባለፈነት የተሰጠው የተቁሙ ለራተኞች ወይም በየደረጃው

የተለያየ መረጃዎችን ወይም ስነድችን ሰመሰጠት ዘላፊነት የተሰጠው የተቋም ማረጋገጫ
በሆኑን ቀን ወይም በስራው ፊዜነዋት በቀረበት ጉዳይ ላይ ቅዱም ካለው ማንኛውም ለው¹
በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ቅዱም ለማግኘት ወይም በተያያዥ ቅዱም ያለውን ለው ለመተዳደት
በማስብት ይለ በቁ ፊዜነዋት በዘመና አዋጅ መሠረት በሚመጣ ይገባ፣ መመሪያ ወይም አስፈላጊ
ውጭ ያለበቁ ፊዜነዋት ጉዳይ ላይ ያልመሰን ያዘገሩ ወይም በለንዳያን ያገለለ እንዲሆነ ከስድስት
ውጭ እስከ ዓመት ላይ የደርሰ በሚችል ቅዱል እኩረት እና ከበር አምስት መቶ እስከ በር
ስቦት ሲሆ በሚደርሰ ጉንዘብ መቀመጥ ይቀማል::

2/ በዘመና እንቀጽ 30-ሰአንቀጽ /1/ የተመለከተው ጥሩት የተፈለጉሙ በቻልተኞት የሆነ እንዲሆነ
በአዋጅ ቁጥር 881/2006 በተደነገገ ሁሉት መሰረት የሚጠየቅ ይሆናል::

43. መረጃ ስለመደበቅ ወይም የተሳሳተ መረጃ ስለመሰጠት

- 1) ማንኛውም ከግንባታ ሥራ ገዢ በተያያዥ የበታቸው እንዲሁም በዘመና አዋጅ መሠረት
ከግንባታ ሥራ አሌቀበም ሆኖ ተያያዙነት ያለውን መረጃዎች የማስረጃ፣ ስነድችን የመሆኑ ወይም
የመጠበቅ፣ የሰነድችን ተከከለኛነት የሚረጋገጥ ወይም የመሰጠት ዘላፊነት የተሰጠው የመንግሥት
ማረጋገጫ በተያያዥ ቅዱም ያለውን ለው ለመተቀም ወይም ለመተዳደት ወይም ለራሳ ወይም ለው ተጋቢ
የልሆነ ቅዱም ለማግኘት ወይም ለማስተካት በማስብት::
 - ii) በእንዳ የቆይይን፣ የግንባታ እና ሌሎች ተማማች ስነድ ያለተረጋገጠ መረጃ ወይም በእንዳ ዕጋይን፣
ግንባታ እና ሌሎች ተማማች ስነድ ከሚያስረዳው የተለያ መረጃ የሰጠ እንዲሆነ፣ ወይም
 - iii) በተከከለ መግለጫ ያለበትን ተጨማሪ የእንዳ የቆይይን፣ የግንባታ እና ሌሎች ተማማች ሆነታዎች
የሚያስተኞውን ውጤት ለማስቀረቡት ወሰኑን ያለውን ቅሬ ነገር ያስቀረ እንዲሆነ፣
 - iv) የተሳሳተው መረጃ የተሰጠው መረጃው የሚያስከተለውን ጉዳት ለመረዳት የመሆኑ ዕውቅ፣ ወይም
የሥራው ዘላፊነት በሚፈጸመበት ማረጋገጫ የሆነ እንዲሆነ፣ ከአምስት ዓመት እስከ እኩር ዓመት
በሚደርሰ እኩረት እና ከበር እኩር ሲሆ እስከ በር ሂደት ሲሆ በሚደርሰ የገንዘብ መቀመጥ ይቀማል::
- 2) በዘመና እንቀጽ 30-ሰአንቀጽ /1/ የተመለከተው ጥሩት የተፈለጉሙ በቻልተኞት የሆነ እንዲሆነ በአዋጅ
ቁጥር 881/2006 በተደነገገ ሁሉት መሰረት የሚጠየቅ ይሆናል::

44. በስነድ የእሳንግበብ ስለመገቢያ

- 1) ማንኛውም በዘመና አዋጅ የተደነገገ ሁሉት ለማስፈልግ የተመደበበው የመንግሥት ማረጋገጫ በሥራው አጋጣሚ
ከእች ሌጋቢ የጀት የእንዳ ዕጋይን፣ የግንባታ እና ሌሎች ተማማች ስነድ በማተፋሩት፣ በማስለሽቱ፣
በመደበቅ ወይም ወደ ሁሉት በመለወጥ፣ በመፈለጊ ወይም በማሻሻል ወይም በከራል ቅሬ በመቀነስ
ውይም ለለ በመጨመር እና ሌጋቢ ቅዱም አገልግሎት በማስበት እና ሌጋቢ ለራሳ ከተጠቀመባቸው ወይም

የተጠቀመባቸው ከሆነ ወይም ሌላ ስው እንዲገለጋልባቸው ያደረገ እንደሆነ ከአምስት ዓመት እስከ አሁር ዓመት በሚደርሰ ይነኑ እኩራት እና ከበር ሂያ ሲ እስከ በር ሂያ ሲ ሰነድ ሲሆን በሚደርሰ የገዢዎን መቀመሪያ ይቀማል

- 2) በዚህ እንቀጽ ዓለም እንቀጽ 1 ሰር የተደነገገው ይርጋት የተፈጸመው የተገለበትን ለነድችን የሙያን ወይም የሙጠበቅ፣ ወይም አያያዝቸውን እና አጠብቀቸውን ለመቆጣጠር በለፈነት በተሰጠው ስው እንደሆነ ቅጠቱ ከአምስት ዓመት እስከ ሂያ እምስት ዓመት በሚደርሰ ይነኑ እኩራት እና ከበር ሂያ ሲ ሰነድ በር መቶ ሲሆን በሚደርሰ የገዢዎን መቀመሪያ ይቀማል::
- 3) በዚህ እንቀጽ ዓለም እንቀጽ /1/ የተመለከተው ተፁጥ የተፈጸመው በቻልተኝነት የሆነ እንደሆነ ቅጠቱ በአዋጅ ቁጥር 881/2006 በተደነገገ ሁኔታ መሰረት የሚጠየቅ ይሆናል::

45. ደረጃው የሚያደቂቃልት ወይም ተገቢው ፈቃድ ስይኖረው ጉንባታ ስለማካናዎን

ማንኛውም የተመዘገበ ለሆኑ ተቁሬዊ በዋናነት ወይም በንዱ ለሆኑ ተቁሬዊነት አግባብነት ባለው አካል የተሰጠው የሙያ ደረጃ የሚያደቂቃልትን የግንባታ ለሆኑ አካናውም የተገኘ እንደሆነ ወይም አግባብ ካለው አካል የተሰጠ የሙያ ፈቃድ ስይኖረው በባለሙያ ለሰራ የሚጠቀውን ጉንባታ ለሆኑ የተገኘ እንደሆነ ከአምስት ዓመት እስከ አሁር ዓመት በሚደርሰ ሰነድ እኩራት እና ከበር እምስት ሲሆን እስከ በር እኩር ሲሆን በሚደርሰ መቀመሪያ ይቀማል::

46. ደረጃውን ያለመበቀ ጉንባታ ስለማካናዎን

- 1) ማንኛውም የተመዘገበ ለሆኑ ተቁሬዊ በዋናነት ወይም በንዱ ለሆኑ ተቁሬዊነት ለሰራ:
 - ሀ) የሆኑ የሚጠይቀውን የግንባታ ቁሳቁስ ደረጃ ባለመበቀ የተፈት ወይም የጥንካራ ደረጃውን ባለማረጋ የግንባታ ዕቁ ወይም በሙያው ኮርፍ ተቀባዩት ያለውን አስራር ስይከተል የሰራ እንደሆነ፡ ወይም
 - ለ) በፊሄይና ወይም በለሎች የውለታ ለነድች በግልጽ የተመለከቱ የሥራ ሁኔታዎችን በባለሙያ ለሰራ የሚቻሉና ተገቢውን መያወቁ ጥንቃቁ አድርነት በሆኑ የሆኑ ለታረሙ ይቻሉ የነበሩ ለሆተቻችን ለያርም ወይም እንዲታረሙ ለያድርግ የክናዎው ጉንባታ አይደረግ የሰከተል እንደሆነ፡ ከአምስት ዓመት እስከ አሁር ዓመት በሚደርሰ ሰነድ እኩራት እና ከበር ሂያ ሲ ሰነድ በር መቶ ሲሆን ይረዳ ይቀማል::
- 2) በዚህ እንቀጽ ዓለም እንቀጽ /1/ የተመለከቱት ተፁጥቶ የተፈጸመት በቻልተኝነት የሆነ እንደሆነ ቅጠቱ ከአንድ ዓመት እስከ እምስት ዓመት ለደርሰ በሚቻል እኩራትና ከበር እንድ ሲ እስከ በር እምስት ሲ በሚደርሰ የገዢዎን መቀመሪያ ይሆናል::

47. በአስፈላጊ ስለሚፈጸም ወንጀለች

1. ማንኛውም አስፈ:-

- ሀ) ለማሃበናውነው ጥንበታ የማሃበናልንዎን የፋይኝን ሥር ወይም በተከራው ደረጃን መሠረት የማሃበናውነን ጥንበታ የሙያ ያረጋግጣ በማይደረግድለት ባለሙያ ያስፈ እንደ ሆነ ወይም;
- ለ) የማሃበናውነው ጥንበታ ያረጋግጣ ከሚጠረቀው የጥንበታ ቁሳቁስ የነበረ የጥራት ያረጋግጣ ባለጥው ቁሳቁስ ላይ እንዲውሉ ያደረገ እንዲሆነ ወይም;
- ሐ) ከማመሰከተው አካል ተጠበቃን የመጠቀሚያ ፊቁድ ላይም ጥንበታውን ቅዱም ላይ ካዋል ወይም ከተሰጠው ፊቁድ ወጪ ለሌላ አገልግሎት አውሎት የተገኘ እንዲሆነ፣ ወይም
- መ) በማንኛውም ለለው ሁኔታውን ጥንበታው የአዝቦን ይህንት አዲር ላይ በሚጥል ሁኔታ የክፍል እንዲሆነ፣ ከእኔም ዓመት ባልበለበ እውራትና ከብር አምስት ስ.ሆ በማይዙልጥ የገንዘብ መቀመጥ ይሆናል፡፡

48. የአማካርኑት የሙያ በለፈነትን ስለመማስ:

- 1) ማንኛውም የተመዘገበ አማካር ሆኖ በለው በሙያው በግልጽ የማቻቻውኩን ባለማድረግ፡-
- ሀ) በአዋጅ፣ ለለው አገባበነት ባለጥው አቅምና በኢትዮጵያ የህንጻ ስታዊያርጉዳች የተቀመጠትን አስገባይ መሰራርች ያልተከተለ ደረጃን ከዘጋጀ ወይም ለለው ተማማሪ ለነገዴን ከዘጋጀ፣ ከእኔም ዓመት ባልበለበ እውራትና ከብር አምስት ስ.ሆ በማይዙልጥ የገንዘብ መቀመጥ ይሆናል፡፡
- ለ) እንደግንባታ ሥራው ዓይነት ለጠበቅ የሚገባውን የጥራት ያረጋግጣ ያንበቅ በመጠበቅ ለግንባታው ፊቁድ ለማሃበናበ ሲው ወይም ጥንበታውን ለማሃበናውነው ሥር ተቁራሙ ለዘመኩ ጥንበታው ሲውል ከማገባው የነበረ የጥንካራ ወይም የጥራት ያረጋግጣ ያለው የጥንበታ ፊቁድ እንዲሃበናበ ወይም አገልግሎት ላይ እንዲውል ፊቁድ ወይም ለምጥነት ከለበ፡ ወይም
- ሐ) መያዥ የሚጠረቀውን ሥነ ችግሮች በመጠበቅ በግንባታ መያዥ ክርክ ተቀባይነት የማይኖርበው ወይም ከደረሰ በታች የሆነ ጥንበታ እንዲከናውን ወይም የተከራ ጥንበታ ተቀባይነት እንዲያገኘ ለምጥነቱን በመስጠት የአዝቦን ይህንት ለአዲር የማሃበናልጥ ጥንበታ አገልግሎት ላይ እንዲውል ያደረገ እንዲሆነ ከእምስት ዓመት እስከ እውራት አምስት ዓመት በማሃበናል እውራት ወይም ከብር ለሰን ስ.ሆ እስከ በር ለምሳሌ ስ.ሆ በማሃበናል የገንዘብ መቀመጥ ይቀማል፡፡
- 2) በዘመኩ እንቀጽ 30-ን እንቀጽ 1/ የተመለከተት ጥሩች የተፈለመውት በቻልተኞነት የሆነ እንዲሆነ ቅዱቱ ከእኔም ዓመት እስከ አምስት ዓመት ለደርሰ በማቻቻል እውራትና ከብር እናም ስ.ሆ እስከ በር አምስት ስ.ሆ በማሃበናል የገንዘብ መቀመጥ ይሆናል፡፡
- 3) ደረጃንና ጥንበታ በእኔም ላይ በማጥራ የማሃበና ሥር ተቁራሙ እና የጥንበታ አማካር በእኔቀጽ 46 እና 47 የተፈነገነው ተፈላጊ ይሆናል

49. ስለ መ-ያና ሥራ ፊቁድ ዕገዳ

በዚህ ክፍል በተመለከተት ወንጀል ደርጋቶች ጥሩትና ሆኖ የተገኘ የተመዘገበ በለመ-ያ ወይም አማካሪ ወይም ሥራ ተቁሬው በፍርድ ከተወሰነበት ቅጣት በተጨማሪ ፍርድ በቱ ጥሩትናው ከአምስት ዓመት ደምር ጥሩትና በተባለበት አንቀጽ እስከተመለከተው ከፍተናው የእኔሸራት ዘመን ድረሰ የመ-ያ ወይም የሥራ ፊቁድ ለታገድ ይችላል::

**ክፍል አስተር
ልየ ሌየ ያንጋጌዎች፡**

50. ስለ ይግባኝ ስሜ በርድ

- 1) የህንጻ አዋጅ ተግባራዊ በሚ.ሆንጻዎች ከተሞች ከንጻዎች ፊቁድና ቁጥጥር ሲሆዎች ወር ተያይዘ የሚነሳ ቁልታዎችን በመመርመር ወ-ሳኔ የሚሰጥ ተብሎው የመ-ያ ስብጥር ያለኝው አባላት የሚገኘበት የይግባኝ ስሜ በርድ ይህን አዋጅ ተከተሉ በሚመታው ደንብ መሰረት ይችቁማል::
- 2) የይግባኝ ስሜ በርድ አባላት አደረጃቸውና የሥራ ደርሰ ሆኑታ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ደንብ ይመስናል::
- 3) በርድ በአንቀጽ የአንቀጽ ፊቁድና ቁጥጥር ተቁሬው በተሰጠው ወ-ሳኔዎች ላይ የሚቀርቡ አበቱታዎችን በይግባኝ አይቶ የመመሰን ሥልጣን ይኖረዋል:: በርድ ተከኔካ ነው በሆነ ጉዳዮች ላይ የሚሰጠው ወ-ሳኔ የመመራሽ ይመናል::

51. የሚነሳቸው ሥልጣንና ተግባር

ማኑስታና ይህን አዋጅ እና አዋጅን ለማስፈጸም የሚመጣ ደንብና መመራያ በማስፈጸም ላይ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል::

- 1) ይህን አዋጅና የአንቀጽ ደንብ ለማስፈጸም የአንቀጽ መመራያ ለመጣጥ ይችላል::
- 2) በአንጻ አዋጅ ደረጃ የሚመራባቸው ሌየ ሌየ ከድቻና ስታንዲርድቻ ያዘጋጀል:: ወይም እንዲሁም የደርጋል::
- 3) ለየአንቀጽ ምድቦች የሚያገለገለ የፊሮይናና ከንሰትሮስናን ከዚ መመራያዎች ተቆልል ለከልለዎች ያዘጋጀል::
- 4) አዋጅ በከልለዎችና በሆነቱ ከተማ አስተዳደርች እንዲሆኝ እንደ አስፈላጊቱ አዋጅ ተፈጥሯ በሚ.ሆንጻዎች ከተሞች ያለውን አተገባበር በተመለከተ ይጋፍና ከትትል የደርጋል::
- 5) ከፊይ አግባብ ከላይው የፋይራል መንግባቱ አከላት ወር በመቀናዱት ከፊይ ከተማ አስተዳደርች አዋጅን ለማስፈጸም እንዲቻሉ የአቅም ባንበዎችና የተከኔካ ይጋፍ የደርጋል::

52.. የመስጠናዎች ድንጋጌ

ይህ አዋጅ ሲሆ ለይ ካዋለበት ቅን በፊት አዋጅን ተከተሉው የወጪ የህንጻ ደንብ ቁጥር 243/2003 እና የህንጻ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ለሁለት አመት እስከኩል ይረዳ በስራ ለይ ይሆናል::

53. የተሽረና ተፈቀማነት የሚያስፈልግ ስንጋጌ

- 1) የህንጻ አዋጅ ቁጥር 624/2001 እና ይህን አዋጅ ተከተሉው የወጪ ደንብና መመሪያ በዚህ አዋጅ መሰረት ተሽረናል::
- 2) ክፍለ አዋጅ የሚችሉን ማናቸውም ስንጋጌ ወይም ልማድዊ አመራር በዚህ አዋጅ በተሽረና ተፈቀሙት ለይፈጸሙ::

54. አዋጅ የሚዘጋጀበት ቤት

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነገሮች ሂወጺ ተተካው ካውጣበት ቅን ይምር የወጪ ይሆናል::

አዲስ አበባ.....2016 ዓ.ም

አምባሳደር ማህበዎርቅ ክፍል

የኢትዮጵያ ፌዴራል-ለዋ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ተራከማንት

የኢትዮጵያ መመሪት-ልማት ማኑስትር

Ministry of Urban and Infrastructure

Proclamation No..... /2023

Ethiopian Building Proclamation (Draft)

June, 2023

Addis Aba

Proclamation No. /2023
Ethiopian Building Proclamation (Draft)

WHEREAS, the change work for the building construction or the building construction revision service is found to keep accessibility for disabled person, the community healthy, found necessary to decide the bottom line which may be generally effective in the entire country;

WHEREAS, it is necessary to enact the enforceability of building codes of Ethiopia that are being implemented and enforcing them on all building constructions.

WHEREAS, it is appropriate to establish a transparent and easy-to-implement system to address the problems of good governance, accessibility for disabled person, construction quality and wastage of resources identified by the existing law;

WHEREAS, the Federal Democratic Republic of Ethiopia Government was given with the power to issue and execute Health, Education as well Science and Technology National requirements and basic policy measurements according to the Constitution Article 51/3/;

Now therefore in accordance with article 55 (1) of the constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is proclaimed as follows.

PART ONE
GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This proclamation may be cited as “Ethiopian Building Proclamation No.____/2023”.

2. Definition

In this proclamation unless the context provides otherwise.

- 1) **“Construction Control and Supervision”** It is a system that follows up and monitors new, temporary, permanent, and renovated buildings until they are completed.
- 2) **Building**" means any private or shared residence with above ground or ground and underground floors building; or concrete bearing or steel or other structural structures or with different heights It is a construction that is classified according to the size of the category.

- 3) "**Building officer**" means the head or coordinator of an office that executes and executes building permits and inspections established at the city administration level.
- 4) "**Employer**" is an owner who takes a building permit for building on his own or giving contracts for construction.
- 5) "**Registered Expert**" means an individual served with certificate of expertise in the design or construction having registered with the competent party.
- 6) "**Registered Consultant**" it is an individual given with consultancy registration certificate over the designing or supervision work;
- 7) "**Registered Contractor**" means an individual given with registration certificate as a contractor having registered with the competent party.
- 8) "**Category 'A' Building**" means any one-story building with a height of not more than 7 m between two floors above or below the ground floor or between two permanent concrete or steel or other structural members.
- 9) "**Category 'B' building**" means private or apartment with five story and lessee and more than two story above the ground level; any single-story building with a height of more than 7 m above the ground and no more than 12 m between two or more vertical concrete or steel or other structural members. Building, or includes Category A in height and width such as real estate.
- 10) "**Category 'C' Building**" means any building above five floors above the ground; Or a one-story building with a height of more than 12 meters between the ground and five floors and above or between two permanent concrete or steel or other structural structures; It is also a public utility or institution-related building or workshop, factory and industrial building.
- 11) "**Construction**" means the process of building a new building or renovating an existing building or changing its services or demolishing a building;
- 12) "**Private residential building**" means one or more living quarters with toilets and cooking services, may include parking in the premises and separate rooms from the main house to be used as residences;
- 13) "**Floor**" means the part of a building between two floors or between the ground and the ceiling if there is no other floor above;
- 14) "**Real estate**" is a property that includes real estate on and off the ground.

- 15) "**Temporary construction**" means the construction of a building that is scheduled for temporary use having time schedule set for it and will be removed at the end of the given period;
- 16) "**Construction permit**" means proof that a building permit has been issued for the construction of a new building or for the renovation of an existing building or change the service certifying the details of requirements to construct the building are fulfilled.
- 17) "**Building Use Permit**" means license given when a new building under Category "C" is fully or partially completed; Or when a existing building is finished with the service change or expansion or renovation as well the public utility building is upgraded in terms of accessibility for people with disabilities.
- 18) "**Dangerous building**" means a building in which its service life has expired or is inoperable.
- 19) "**Document**" means a plan, report, cost estimate or document briefing any other technical issue related to the design and construction of a building;
- 20) "**Plan Agreement**" means that the plan information given certifying the design produced to be lodged for the construction of a building is fit to be in conformance with the city plan displaying the types of services that can be built in one place, the height allowed for the building, the infrastructure that will pass through the site, and the current and planned construction;
- 21) "**Ethiopian Building Standards**" are standards that have been revised or redesigned which are into practice that specify the requirements for any building design or construction in the country.
- 22) "**Design**" means a design or model of a building's size, type and size, as well as the materials and construction methods used in the building, it includes the architecture, stricture, sanitary, electrical, mechanical, electro mechanical, firefighting, Telecommunication and other works survey, analysis, and design.
- 23) "**Universal Design**" means a product environmental, program or service that is designed to be all accessible to everyone including people with disable, without the need for modification or special design as much as possible;

24)"Service change" means when the building change of service from one to another;

27"Stoppage order" means an order issued by a building officer to terminate or stop work on a building site;

28"Ministry or Minister" means according to the order of priority it is referred as the Ministry of Urban and Infrastructure;

29"Region" means a region established in accordance with the Constitution Article 47 of the, which includes the administrations of Addis Ababa City and Dire Dawa City, as well as new states which are not included in Article 47 of the Constitution.

30"City" means an area with a municipal or other designated similar service organization or with a population of 2,000 or more and at least 50% of the workforce engaged in non-agricultural activities.

31"City Administration" means a body given with the duties and responsibilities as the city administrator by law or by the delegation of the relevant government body;

32"Person" means a natural person or juridical entity;

33) The provisions of this Proclamation for the masculine gender also include the feminine;

3. Scope Of Application

1) This Proclamation shall apply to the following:

- A) Cities that meet the requirements of urban center under this Proclamation;
- B) Public buildings, industrial or modern agricultural facilities and real estate buildings outside the city limits.

2) In other cities where the regions have decided to implement the proclamation;

3) This Proclamation shall not apply to the following:

- A) In the building completed on or before the proclamation,
- B) In any building under construction permit issued before the effective date of the proclamation.

C) In a building determined by the Council of Ministers to prevent the proclamation from being implemented in connection with national security and other reasons.

4) Notwithstanding the provisions of sub-article 3 (a) and (b) of this Article,

- A) Existing public buildings which were built before the proclamation that needs upgrading due to inaccessibility for people with disabilities of the building proclamation;

- B) This Proclamation may be enforced in connection with the rehabilitation or demolition of buildings that are dangerous to public safety and health.
- C) If the construction is not completed within three years from the effective date of this Proclamation, which is being carried out in accordance with the building permit issued prior to its promulgation;
- D) To ensure that the building in request for change of service is in line with the intended service.
- E) When there is a request for renewal permit. The institution may enforce this Proclamation

PART TWO
Establishment of Institution

4. Establishment of Building Construction Permit and Supervision Institution

- 1) In the cities where the Proclamation is to be implemented, a building construction licensing and supervision institution shall be established to administer and enforce building permits and supervision, hereinafter referred to as "Institution".
- 2) Notwithstanding the provisions of sub-article 1 of this Article, the name and organization of an institution that conducts building permit and supervision activities may be determined by law on the basis of their own circumstances;
- 3) The head of the institution shall be appointed by the head of a building with relevant educational qualification and work experience or by the head of a designated office, depending on the circumstances of the region, as well as the organization and executives appropriate for his activities.
- 4) The duties and responsibilities of the building officer or the body designated for this responsibility shall be specified in detail in accordance with the building regulations or directives issued to implement the proclamation or as determined by law by the regions and city administrations.

5. Duties And Responsibilities of Cities Institution

The institution shall have the following duties and powers;

- 1) Upon application for a building permit, it shall issue a building permit, certifying that the design complies with this Proclamation, other laws and the current Ethiopian building standards; Shall: Stop a building on the basis of unauthorized design and demolish it if it is proved to be a dangerous

- building; Ensure that buildings under construction are in compliance with this Proclamation, other laws and applicable Ethiopian building standards;
- 2) A building constructed according to incorrect design; Subject to the responsibility of the ratified body under this Proclamation or other relevant laws; Provides appropriate corrective action according to the type and extent of the error;
 - 3) A Category "C" building use permit shall be issued upon completion of all or part of the building in accordance with the approved design;
 - 4) Examine and issue licenses in accordance with the Building Proclamation, other laws and applicable Ethiopian building standards regarding construction renewals and renovations;
 - 5) Ensures that constructions are constructed in accordance with the quality and construction permit issued; Supervises the quality of inputs for construction and takes legal and reasonable action against those who lack quality;
 - 6) Organizes and keep information on buildings within the city administration;
 - 7) International diplomats who wish to construct a building shall submit a building permit in writing when they submit a letter of cooperation from the relevant body in relation to security or to buildings designated by the Council of Ministers for national security without examining the design of the building.

6. Duties and Responsibilities of the Regional Institution

The Regional Institution shall have the following duties and powers.

- 1) It shall appoint the executive bodies for the areas to which the proclamation is to be implemented outside the jurisdiction of the city.
- 2) In cases where unable to organize the building construction permit and supervision institution or other similar organization in cities due to lack of capacity or other reasons or necessary personnel for the work are not available, another city building licensing and supervision institution shall be delegated to implement the proclamation; the details shall be determined by the regulation issued to implement the proclamation;
- 3) Provide capacity building and technical support to the cities in the region to implement and enforce the proclamation;
- 4) Monitor, inspect, identify gaps, fill in the gaps on the performance of the city's building construction permit and supervision institutions;

- 5) Provides professional advice on technical questions from courts and other bodies.
- 6) Carries out the design approval, construction monitoring and supervision of buildings over the complexity and diversity of buildings;
- 7) Monitor and support the establishment of an appellate Board in accordance with this Proclamation, which shall investigate and resolve complaints related to construction permit and inspections in the cities where the Building Proclamation is to be implemented.
- 8) Established the design and construction methods to be implemented in the cities, taking into account the actual situation of the cities in operation, without prejudice to this Proclamation and the laws enacted to implement the Proclamation;
- 9) In accordance with Article 6 of this Proclamation, it may be responsible for carrying out additional works and activities which are not assigned to the cities and which are determined by law.

PART THREE **BUILDING PERMIT**

7. General Provisions

- 1) Any person must first obtain the appropriate building permit to carry out a new construction or to upgrade or expand or renovate an existing building.
- 2) Any person who has a new finished building or a semi-finished building or a modified or expanded building under Category C must first obtain the appropriate building permit.

8. Conditions That Must Be Met To Obtain A Building Permit

- 1) Any person to get permission for new construction:-
 - A) First, the relevant party must submit a plan agreement.
 - b) The person who wants to get a construction permit must submit and approve the design of the building to be built.
- 2) In cities where urban planning has not been prepared, planning agreement prepared according to the laws issued by the region must be submitted;

- 3) In writing, the applicant should submit a construction permit application based on the planning agreement provided to the institution;
- 4) Application of the person notified in writing to submit a construction permit application based on subsection 3 of this article. The application must be submitted within the time allowed for submission.
- 5) An application to build a building must include a design and report according to the category of the building. The content of the application list depends on the rules and regulations.
- 6) Design submitted for construction permit according to building proclamation, regulations, guidelines as well as Ethiopian building standards. It should be prepared in a way that is accessible to all sections of the society and should be submitted along with the application.

9. About building design, design review and approval

- 1) From this decree to approve the design submitted to the institute in accordance with Article 8(6), from the regulations issued to implement this proclamation, Guidelines as well as Ethiopian building standards and ensuring accessibility to all sections of the community.
- 2) The building design submitted to the institution within the time limit determined by the regulations issued to implement this proclamation.
- 3) Reasons for standards not included in this decree or regulations or instructions issued to implement this proclamation.
- 4) If there is no basic omission in the proposed design and the necessary adjustment can be easily adjusted during the construction process. When it is believed to be possible, the institution can approve the design by adding comments. Exclusion criteria are determined by regulations and guidelines.

- 5) An approved design stamped "Approved" bearing the registration number and date of approval. It should bear the signature of the concerned professional and official and the seal of the institution.
- 6) If the approved design does not change when the ownership is transferred to another party On the transferred design Stamped "Transferred from... to..." bearing registration number and date of transfer and applicable It must bear the signature of the professional and the official and the seal of the institution.
- 7) The application form with seal and signature attached and approved according to sub-paragraph/3/ of this article Two copies of the design must be given to the employer, and the other copy will be kept at the institution.

10) Rejection Of Design

- 1) Designs that do not comply with this Proclamation and the regulations or directives issued to implement this Proclamation shall be rejected.
- 2) If the design is rejected, the institution shall notify in writing the reason for the rejection.
- 3) Rejected application and design shall be marked on each copy with the mark and date "Rejected" and the signature of the relevant professional or building officer.
- 4) A copy of the design rejected in sub-articles 1 and 3 of this Article shall be kept by the institution and the remainder shall be returned to the employer.

11) Change of Design Title Deed

- 1) A person who wants to change the name of Approved design must submit the design of the transferring building.
- 2) In order to obtain an approved design name transfer permit, the design approved in accordance with the Building Proclamation, Regulations, Guidelines and Ethiopian Building Standards must be attached with the application.
- 3) In order to obtain an approved design name transfer permit for category "C" buildings shall be accompanied by an application for the

approval of a building design for persons with disabilities in order to ensure access to public facilities that exceed the requirements of the Proclamation.

- 4) A copy of the design transfer in accordance with sub-articles 1 and 3 of this Article shall be kept by the institution and the rest shall be returned to the employer.

12) Effective Time of A Construction Permit

- 1) If the construction work does not begin, the validity of the construction permit shall expire within six months from the date of issuance of the construction permit.
- 2) If the work is started but the work is not completed, the validity of the construction permit expires from the date of issuance of the permit
 - A) 2 years for category "A" buildings
 - B) 3 years for category "B" buildings
 - C) For category "C" buildings, 4 years.
- 3) Notwithstanding the provisions of this Article 1, the validity of the construction permit may be extended in accordance with the regulations issued by the State or the City Administration, depending on the complexity of the construction. However, the duration of the construction permit cannot exceed
 - i. 2 years 6 month for category "A" buildings
 - ii. 4 years for category "B" buildings
 - iii. For category "C" buildings, 5 years.
- 4) A request for re-approval of the design shall be made in accordance with this Proclamation in order to extend the period of validity of the construction permit in accordance with sub-article (1) or (2) of this Article. The implementation shall be determined in detail by the regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation.

13) Temporary Construction

Any person applying for a temporary building on his legal property may be granted a temporary permit in accordance with the law and regulations. The implementation shall be determined in detail by the regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation.

14) Changing, Expanding, Renovating Or Repairing A Building

1) Any person changes, expands or improves an existing building without obtaining a proper permit; It cannot be renewed or repaired.

2) Permission for any person to change, expand or improve, renovate and repair an existing building.

When requesting, it should also be noted that it is accessible to the disabled.

3) Permission for the institution to change, expand or improve, renovate and repair a building

Delivery details will be determined by the rules and regulations issued to implement the proclamation.

4) If the service change, expansion or improvement, renovation and repair is extensive, the institution building Any other design that can be used to ensure that it is carried out in accordance with the proclamation Detailed evidence may be requested.

5) In spite of the provision of sub-paragraph/2/ of this article, to expand or improve the buildings of historical heritage value. Also, when it is required to renew or repair or demolish, the relevant party will confirm the appropriateness of the work A written consent must be obtained.

15) Issuing A Building Demolition Permit

The institution shall issue a demolition permit in accordance with the proclamation and the regulations and directives issued following the proclamation.

16) About Building Use Permit

1) A newly completed building under Category 'C' or a partially renovated building or a modified or expanded building shall not be used unless a building permit is issued following the mandatory requirements of the building code and its design;

- 2) Public facilities finished before the building proclamation is practical and not qualified according to the proclamation requirement though finished, concerns the way they can obtain the usage permit having recognized with regard to certifying the accessibility to the disabled shall be determined by the regulation issued to execute the proclamation.
- 3) For a building that is certified as unsafe, the building may be granted a permit for use, including a time limit, in accordance with the requirements of the regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation.
- 4) The time limit set by the Building Use Licensing Institution in accordance with the requirements of this Proclamation shall be met in accordance with the regulations issued by this Proclamation.
- 5) The institution may take legal action against any building owner who has started using a category 'C' building without a building permit.

PART FOUR

MONITORING AND CONTROL OF BUILDING CONSTRUCTION

17) Announcing The Beginning Of Construction

- 1) A person who is licensed to construct a building under category 'B' or 'C' shall submit a notice to the institution stating the time of construction before commencement of the work.
- 2) The time limit for the decision to be issued in accordance with sub-article (1) of this Article shall be determined by the regulations issued for the implementation of this Proclamation.
- 3) The institution may request additional advertisements depending on the type and condition of the building. In such a case, the time and place of the notice shall be clearly stated in writing with the approved design.
- 4) The person who received the order from the institute shall notify the institution that he has completed the repair work in order to correct some work done outside of the approved design.
- 5) Notwithstanding the provisions of sub-article (1-4) of this Article, the institution may order the demolition of a building constructed without proper notice.

18) Monitoring And Supervision Of Building Construction

- 1) The building shall be monitored and supervised by the institution to ensure that the materials used in the construction of the building are of the highest quality and certified by the relevant body and that the construction site is safe and healthy. The details shall be determined by the regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation.
- 2) Without prejudice to the provisions of Sub-Article 1 of this Article, the construction work to be monitored at all levels shall not be continued without the permission of the supervisory body.

19) Recruitment of Registered Consulting Firm

- 1) The design requirements for any building shall be made by a registered consulting firm suitable for the construction.
- 2) Notwithstanding the provisions of sub-article 1 of this Article, the architect shall coordinate the technical work of the building design. The details shall be determined by the regulations issued for the implementation of this Proclamation.
- 3) The consulting firm that will carry out the inspection work until the construction of the building is completed should also supervise the construction professionals; Upon completion of the construction work, a certificate signed and certified by the consulting firm referred to in sub-article (2) of this Article shall be submitted to the institution.
- 4) Any registered consulting firm contracted to design the construction of Category B and C buildings shall be liable for damage caused by the design and the amount and warranty of each building category shall be determined by the regulations issued for the implementation of this Proclamation.

20) Recruitment Of Registered Contractors

- 1) Anyone wishing to construct a building must hire a registered contractor who is suitable for the category of building to be constructed. The details shall be determined by the regulations issued for the implementation of this Proclamation.

- 2) Any contractor who is awarded a contract for the construction of Category "B" and C buildings shall provide compensation for the damage caused by the quality of the construction work and the lack of care during the construction. The details shall be determined by the regulations issued for the implementation of this Proclamation.

PART FIVE

LAND USE, RELATED STUDIES AND BUILDING DESIGNS

21) Land Use And Related Studies

A national, regional, or city-wide general plan approved by the federal, state, or city administration shall prevail over the provisions of this Proclamation relating to land use and related studies.

22) About The Design To Be Prepared For Building Construction

- 1) Any construction should follow the city master plan to give the complexity of the building in the building category. It should be designed with the intended service in mind.
- 2) Any building or part of a building that is acceptable according to Ethiopian building standards and the user's It should be designed in such a way as to ensure safety, comfort and complete service of other parts.
- 3) Any building should be designed in a way that does not threaten the safety of people, other buildings and property.
- 4) Architectural, structural, sanitary, electrical and electromechanical as required for telecom signal where the building is required for signal installation and gas It should be prepared by including line designs.
- 5) To enable the use of alternative energy supply (renewable energy) when building designs are prepared the details to be considered and prepared will be specified in the regulations and instructions issued to implement this proclamation.
- 6) When preparing the building designs under category C, it should be prepared with consideration to encourage green construction. The details

shall be specified in the regulations and directives issued to implement this decree.

7) When building designs are prepared, they consider greenery as per the relevant laws or It should be built according to the green cover set by the urban design.

8) Architectural, structural, sanitary, electrical and electronic Regarding the requirements that mechanical designs must meet, in the regulation issued to implement this proclamation, It depends on the policy.

23) Accessibility To The Disabled

1) The design of any public utility building shall be accessible and accessible to persons with disabilities.

2) The provisions of the Regulation and Regulations on the Implementation of the Proclamation shall be made in accordance with the provisions of the amendment to make existing public facilities accessible to persons with disabilities.

24) Payment For Design Review, Approval And Inspection

1) Design review or approval fee shall be paid upon request for design and other documents.

2) An inspection fee based on the category of the building must be paid for an inspection visit. The amount to be paid for the evaluation, approval and inspection of a design shall be determined by the regulations issued for the implementation of this Proclamation.

3) Any unpaid service may be ordered to be refunded in accordance with the relevant financial laws at the request of the applicant.

PART SIX

CONSTRUCTION SAFETY AND Security MEASURES

25) Precautions To Be Taken During The Construction Process

1) The construction of any new building, expansion or renovation of an existing building as well as in case of demolition should be executed in the way to ascertain the safety and security requirements. The details shall

be determined by the regulations and directives issued to implement the proclamation.

- 2) If any building is constructed or demolished which may cause danger or great inconvenience to the public, the institution may compel the employer to erect the necessary protective fence or other shelter prior to the commencement of construction or demolition work.
- 3) If the building construction and demolition is deemed to have a significant impact on the overall strength, status, safety, quality, or layout of a building or its adjacent property, the employer may request or comply with a bond or guarantee for compensation for damages caused by the construction work.
- 4) All construction shall be carried out in a manner that does not endanger the safety of the people moving around, the construction workers and other property;
- 5) The construction site owner must first obtain written permission from the construction company to provide preventive measures and precautionary measures when it is deemed to be endangering the safety of any property or service.
- 6) The foundation load of any new building shall not be a nuisance to the surrounding buildings and service lines or other works.
- 7) The institution may issue procedures to monitor the precautionary measures to be taken during construction.

26) Works On Construction Site

- 1) Any building owner may be required to provide temporary accommodation at the site of work during the construction of the building or demolition work.
- 2) No construction site owner or construction worker may start construction or demolition work without a suitable sanitary location at the construction site or elsewhere before construction or demolition work.
- 3) The institution may order to cease the work until the completion of the preparatory work referred to in sub-article 2 of this Article.

27) Handling Of Construction Materials And Scrap

- 1) No employer shall stockpile any construction materials or surplus construction outside of the construction site.
- 2) If any employer has accumulated construction materials or surplus materials outside the construction site, the institution shall give written notice to it within a specified period of time.
- 3) If the employer does not make the necessary adjustments in accordance with the notice, administrative action shall be taken in accordance with the regulations and directives issued to implement this proclamation.
- 4) Notwithstanding the provisions of sub-article 1 of this Article, any employer who wishes to store construction materials or surplus materials outside the construction site shall be permitted by the institution. The details shall be determined by the regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation.

PART SEVEN

WATER SUPPLY, SANITATION AND WASTE DISPOSAL

28) Water Supply

- 1) Every building should have adequate water supply considering the intended service and the water supply arrangement should include adequate distribution and storage system.
- 2) The water supply system of any building shall be in accordance with the health standards and the water supply system shall be suitable for inspection and testing.

29) Sewage Disposal

- 1) When there is a suitable sewer line near the construction site, the owner of the building should prepare a sewer and connect it to this sewer system.
- 2) If anyone does not have a suitable sewer nearby, they should dispose of it in another acceptable way.

30) Controlling Unacceptable Sewers

No Owner shall allow sewage from sewers or septic tanks to be dumped into any Flood drainage canal or other constructed water line, river, spring, street or other location.

31) Industrial Sediment

- 1) No liquid or solids containing industrial sludge shall be allowed to be dumped into any sewage, river or solid waste disposal without the permission of any building owner.
- 2) An environmental impact assessment and shall be prepared and approved by the relevant body to ensure that the sediments emitted from industrial or factory buildings do not cause pollution.

32) Waterless Waste Disposal

Where there is no waste disposal facility with water, the facility may allow the use of other waste disposal methods; However, when there is a chemical or closed waste disposal, there must be an acceptable method of disposing of the waste.

33) Flooding Or Disposal Of Rainwater

- 1)The owner of any building shall control and dispose of rainwater runoff for any reason in a manner that does not harm the safety of the property of the neighbors and in an acceptable manner.
- 2)The owner of any property must use appropriate means some of the rainwater to enter underground in order to protect the water level. The details shall be determined by the regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation.

34) Solid Waste Disposal

Any construction that produces solid waste, including housing, should have enough space to store solid waste.

PART EIGHT

FIRE FIGHTING AND FIRE EXTINGUISHER INSTALLATION

35) GENERAL PRINCIPLE

Every public utility building must be designed and constructed in a manner that is fire resistant and in the event of a fire in accordance with the Ethiopian Building Standards and other accepted fire safety design requirements.

36) Installation Of Fire Extinguisher

- 1) Installation of fire extinguisher shall be carried out by a person or organization with a renewed work permit and professional certificate.

- 2) The fire extinguisher must be certified and regularly inspected for safety in accordance with the standards of the Fire and Emergency Prevention and Rescue institution or sub-article 1 of this Article 1 fire extinguisher installed in a public utility building must be ready for use at any time.
- 3) A fire extinguisher installed in a public utility building must be ready for use at any time.

37) Firefighting Water Supply

The water pipe line installation to be used for any fire extinguisher, the firefighting equipment and the water usage shall not be constructed unless certified to be in accordance with the requirements of the city administration and approved having applications lodged in advance to the city administration.

PART NINE

ADMINISTRATIVE AND CRIMINAL PENALTIES

38) GENERAL PROVISION

- 1) The institution may take administrative action against the person who violates the provisions of this Proclamation and the provisions following this Proclamation. The details shall be determined by the regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation.
- 2) When the act or omission of an act carries an administrative penalty and criminal liability, the administrative punishment of the offender does not preclude criminal liability.

39) Administrative Provisions

- 1) To demolish a new building constructed without an approved building design or an existing building that has been modified Or it can order repairs or stop construction.
- 2) In spite of what is stated in subsection 1 of this article, if the design has been submitted to the building contractor to whom the order has been passed and the submitted If the design is consistent with this decree and the obligations of Ethiopian building standards, the institution will approve the design. And allow the construction to continue by making the employer pay the appropriate fines.

- 3) A new construction that is built in a manner that brings about fundamental differences by not following the design despite having an approved design, or Ordering the demolition or repair of the existing building that has been modified or stopping the construction.
- 4) In spite of what is stated in subsection 3 of this article, to be demolished due to its construction outside of the approved design or the building ordered to be repaired does not violate the obligations of this proclamation and Ethiopian building standards If found, the facility will be allowed to continue construction by making them pay the appropriate fines.
- 5) To approve the design or the construction by building without an approved design or outside of the approved design. The person to whom the order has been given to make corrections must notify the institution in writing that he has carried out according to the order given He will have to.
- 6) If the employer who was given an order to approve the design or demolish the building did not comply with the order Compensation for the cost of demolishing or removing the building ordered to be demolished at its own expense, He can request money from the employer.
- 7) Any professional, consultant, involved in violating the provisions listed in sub-paragraphs 1 to 6 of this article. A contractor or owner, in addition to compensation, shall not exceed five thousand shall be punished with a fine not exceeding.

40. Improper construction permit:

- 1)According to this decree, the professional, responsible or the building's authorized to issue building construction permit or Any person who has been given the responsibility to perform this task:-

- a) Whether a construction permit has been issued to a person who does not have a legal land ownership certificate, or
- b) The document submitted as proof for the request for a building permit is wrong, and the request is made for the recognition of this document. Whether a building permit has been issued, or
- c) Received an application submitted for planning approval and issued a construction permit for a construction request that does not conform to the city plan.

Or if a building use permit has been issued for construction carried out accordingly, from five years to ten years Violent imprisonment will be punished with a fine of not less than ten thousand and not more than fifty thousand.

- 2) According to Proclamation No. 881/2006, the offense referred to in subparagraph/1/ of this article was committed through negligence. It will be required according to the prescribed laws.

41. Helping to carry out illegal construction by not fulfilling the duty of supervision:

- 1) Any construction inspector, the builder or anyone else who is responsible for supervising construction work a government employee or a person contracted by the institution to perform the same task for himself or another The control work that should be carried out according to this decree with the intention of obtaining or obtaining benefits Without stopping the construction work that is being carried out without following the construction regulations prescribed by law.

Or whether the construction is started, continued or completed without causing it to stop, from five years to ten years He will be punished with imprisonment of up to one year and a fine of ten thousand to fifty thousand.

- 2) Proclamation No. 881/2006 states that the offense referred to in sub-paragraph/1/ of this article was committed through negligence It will be required according to the prescribed laws

42. Exaggerating the case/unreasonably delaying the case:

1/Any building design approval, construction control professional, the building or similar activities

The employee of the institution who is responsible for carrying out various information or documents at each level The employee of the institution who is responsible for giving, in the matter presented to him due to his responsibility or work Any person who has a benefit, directly or indirectly, or who has benefit in the matter With the intention of harming a person, without reason, by a rule, instruction or procedure issued in accordance with this proclamation,6 months for delaying the decision on the case or exaggerating the case without any reason Three years of easy work and five hundred to three thousand Shall be fined.

2/ If the offense referred to in sub-paragraph/1/ of this article was committed through negligence

It will be requested according to the laws stipulated in Proclamation No. 881/2006.

43. About hiding information or giving wrong information:

1) Any land use and possession related to construction work, as well as from construction work in accordance with this proclamation.

To register the information related to the performance, to hold or protect the documents, the accuracy of the documents The government employee who is responsible for verifying or giving benefits to the person who has the benefit of

the case or with the intention of harming or obtaining or obtaining an improper advantage for himself or another person;

- a) Information not verified by building design, construction and other relevant documents or by building design, construction and others If the related document provides different information, or
 - b) The result of the actual building design, construction and other related conditions that must be accurately described. That he has omitted the essential material to be avoided;
- C) The responsibility of the professional or the work to understand the harm caused by the information provided by the wrong information. According to the worker who allows him, we will pay ten thousand to ten thousand for five to ten years of work.

- 2) Proclamation No. 881/2006 states that the offense referred to in subparagraph/1/ of this article was committed through negligence.

44. Documenting abuse

- 1) Any government employee who is assigned to carry out the provisions of this decree shall, on the occasion of his work, be destroying, mutilating, concealing or falsifying all architectural design, construction and other related documents.

By altering, diluting or modifying or by subtracting or otherwise adding to the word for himself in a manner that provides service If you use them or use them or someone else As long as he has served them, he will be sentenced to five to ten years of hard labor and up to twenty thousand.

- 2) The actions prescribed under subparagraph 1 of this article are carried out to keep or protect the specified documents. or if it is by the person responsible for handling and maintaining them, the punishment is from five years to Twenty-

five years in prison and a fine of up to 200,000 to 100,000 Birr He will be punished.

3) If the offense referred to in sub-paragraph/1/ of this article is committed through negligence, the penalty shall be in Proclamation No.881/2006 will be required according to the laws.

45. For carrying out construction that the standard does not allow or without the appropriate permission:

Any registered contractor is principally or subcontractor of the profession assigned by the relevant body

Found to have performed construction work that is not allowed by the standard or without a professional license issued by the relevant body As it is obtained by doing the construction that should be done by a professional, from five years to ten years of hard work and He will be punished with a fine ranging from five thousand to ten thousand.

46. For carrying out non-standard construction:

1) Any registered contractor working as a principal or sub-contractor;

A) Building material that does not meet the quality or strength level by not maintaining the standard of construction material required by the design. Or that he did not follow the accepted procedure in his profession, or

b) Those that can be identified by experts in the working conditions clearly stated in the design or other documents without correcting or causing to be corrected errors that could have been corrected with due professional care. If the construction caused an accident, he will be imprisoned for five to ten years He will be fined up to 1,000,000.

2) If the offenses referred to in sub-paragraph/1/ of this article are committed through negligence, the punishment shall be from one year to It will be punishable by imprisonment for up to five years and a fine of between one thousand and five thousand.

47. About the crimes committed by the employer:

1. Any employer shall:

- A) The design work required for the construction to be carried out or the construction to be carried out according to the design that he has worked as a professional whose professional standards do not allow him to do so, or
- b) Use of lower quality construction materials than the required construction level whether or not.
- c) Not using the building without obtaining the appropriate use permit from the relevant party or without the permit granted as acquired for other services, or
- d) In any other circumstances, if the construction is carried out in a situation that endangers public safety, from one if you work for more than a year, you will be fined not more than five thousand.

2. If the actions referred to in sub-paragraph / 1 / of this article are carried out through negligence, the punishment will be from one year to It will be punishable by imprisonment for up to five years and a fine of between one thousand and five thousand.

48. Violation of the professional responsibility of a consultant:

- 1) Any registered consultant who fails to take precautions clearly known in his profession:-

- a) Mandatory requirements set by the decree, other relevant laws and building standards in Ethiopia If he prepares a non-compliant design or prepares other related documents, he will not be allowed to work for more than one year a fine of not more than 1,000 shall be imposed.
 - b) To the person who supplies the construction material in compliance with the quality standards that should be maintained according to the type of construction work, or for the construction contractor, the lower strength or quality standard should be used for the same construction. If he gives a license or agreement to provide or use the existing building material, or
 - c) Violation of the ethics required by the profession, which is unacceptable or substandard in the construction industry. Risk to public safety by giving consent for construction to be carried out or construction to be approved As long as the exposed construction is put into service, it will last from five years to fifteen years Imprisonment.
- 2) If the violations referred to in sub-paragraph/1/ of this article are committed through negligence, the punishment will be from one year to It will be punishable by imprisonment for up to five years and a fine of between one thousand and five thousand.
- 3) A contractor and a construction consultant working together in design and construction shall apply as stipulated in Article 46 and 47.

49. Restrictions on profession and employment:

A registered practitioner or consultant or profession found guilty of the offenses referred to in this section if the contractor is sentenced by the court, in addition to the penalty, the court will punish the offender for five years. The professional or work license may be suspended for the maximum period of service specified in Article.

PART TEN
MISCELLANEOUS PROVISIONS

50. APPEAL HEARING BOARD

- 1) An Appeals Board shall be established in accordance with this Proclamation, which shall include members of the appropriate professional composition who shall investigate and resolve complaints related to construction permit and supervision activities.
- 2) The Board of Appeals members' role shall be determined by the regulations issued for the implementation of this Proclamation.
- 3) The Board shall have the power to hear and decide appeals against decisions made by the Building Construction Licensing and Supervision Institution. The decision of the Board on technical matters will be final.

51) Powers and Duties of the Ministry

The Ministry shall have the following powers and duties in the implementation of this Proclamation, regulations and directives;

- 1) It may issue building directives for the implementation of this Proclamation and Building Regulations.
- 2) Prepares, or makes, various codes and standards for use at the national level;
- 3) Develop a model for the design and construction guidelines for the building categories;
- 4) Monitor and support the implementation of the Proclamation in the regions and in both city administrations as well as in the cities where the Proclamation is to be implemented;
- 5) Coordinate capacity building and technical support for regional and city administrations to implement the proclamation in collaboration with other stakeholders.

52) . Transitory Ordinance

Building Regulation No. 243/2003 and Building Directive No. 5/2003 issued before the date of entry into force of this Proclamation shall remain in force for two years until amended.

53) Repealed And Ineffective Laws

- 1) Building Proclamation No. 624/2001 was repealed in accordance with this Proclamation.
- 2) Any law or customary practice which is inconsistent with this Proclamation shall not apply to matters covered by this Proclamation.

54) EFFECTIVE DATE

This Proclamation shall enter into force on the date of its publication in the Federal Negarit Gazeta.

Addis Ababa...../.....2023

Ambassador Sahlework Zewede

President of the Federal Democratic Republic of Ethiopia